

ธาตุลงปัจจัย เป็นฐาน (base) สำหรับลงวิภัตติประกอบเป็นกิริยา

- พร้อมทั้งตัวอย่างกิริยาสำเร็จรูป และกิริยาที่ไม่ได้ประกอบด้วยวิธีการต่างๆ ไป ทั้งอาขยาดและกิตก์ เช่น กรณียปัจจัยที่ขึ้นต้นด้วย ต (ต ตวา ตพพ และปัจจัยกิริยานาม ตู) ให้ลง อิ อาคม จะแสดงตัวอย่างเฉพาะ คนตวา คโต คนตพโพ คนตฺ ไม่แสดง คมิตวา คมิโต คมิตพโพ คมิตฺ เป็นต้น
- หลังเครื่องหมาย # คือกิริยาที่ใช้ธาตุเดียวกัน แต่เปลี่ยนรูปเล็กน้อย มีความหมายเหมือนๆ กัน หรือใกล้เคียงกันบ้าง

- รูปสำเร็จกิริยากิตก์ เป็นได้ ๓ ลิงค์ แสดงตัวอย่างเฉพาะบุ่งลิงค์ เช่น ชาโต ไม่แสดง ชาตา ชาตฺ เป็นต้น
- ฐานที่ลงท้ายด้วย อา เมื่อลงวิภัตติอาขยาด หรือปัจจัยกิตก์ ที่ขึ้นต้นด้วยสระ ให้ลง อา ด้วย
- อักษรย่อบางตัว: *อกมฺม.* = อกัมมธาตุ, *สกมฺม.* = สกัมมธาตุ
กัต. = กัตตุวาจก, *กัม.* = กัมมวาจก, *เหตุ.* *เหตุกัต.* = เหตุกัตตุวาจก, *เหตุกัม.* = เหตุกัมมวาจก

ยืน ตั้ง.....๒	ถาม ฟัง ได้ยิน เขียน.....๖	เหยียบ ทูบ ตี ฆ่า ทำร้าย เบียดเบียน.....๘	อยู่ อาศัย.....๑๑	บวช สีก.....๑๓
เดิน ไป-มา ถึง.....๒	ดู เห็น.....๖	ตัด เจาะ ทำลาย แรก เสื่อม.....๙	ฉาบ ทา เปื้อน ย้อม.....๑๑	จูบ กอด.....๑๓
เข้า ออก.....๓	แสดง.....๖	ขุด ไถ ไส.....๙	เผา ไหม้ ต้ม หุง สุก.....๑๑	ป่วย ไข้.....๑๓
นั่ง นอน.....๓	ปรากฏ.....๖	กด งอ.....๙	ชำระ กวาด ล้าง อาบ สะอาด บริสุทธิ์.....๑๑	ไอ จาม อาเจียน.....๑๓
หลับ ตื่น.....๓	ศึกษา เรียน.....๖	ครอบงำ กดขี่.....๙	เชื่อถือ เลื่อมใส เศร้าหมอง ชุ่มมัว.....๑๒	ปูลาด ท่วม คลุม.....๑๓
ตีมี กิน.....๓	แผ่ เปล่ง.....๗	สำเร็จ.....๙	รักษา ค้ำครอง เลี้ยง.....๑๒	ประกอบ จัดแจง ตระเตรียม.....๑๓
ทิว อิม.....๓	ข้าม ผ่าน ขึ้น ลง ตก.....๗	เจริญ สว่าง รุ่งเรือง มั่นคง.....๙	ชนะ แพ้.....๑๒	ถูกต้อง สมควร ขัดแย้ง ห้าม คำน.....๑๓
ทำ สร้าง.....๓	ลอย จม.....๗	กราบ ไหว้ บูชา นอบน้อม เคารพ.....๑๐	เล่น.....๑๒	อื่นๆ.....๑๓
ประพศติ.....๔	นำไป นำมา นำออก.....๗	เกิด.....๑๐	แสวงหา.....๑๒	
พูด บอก กล่าว.....๔	ทิ้ง สละ ละ เว้น.....๗	มี เป็น.....๑๐	อาจ สามารถ กล้า กลัว.....๑๒	
เรียก เชิญ นิมนต์.....๔	ส่งไป.....๗	เป็น ตาย แก่.....๑๐	ซื้อ ขาย ตีราคา.....๑๒	
ลา อำลา.....๔	รวม รวบรวม.....๗	เกลี้ย โปรง หว่าน กระจาย.....๑๐	ไหว สั่น.....๑๒	
ชม ยกย่อง ด่า ชม.....๔	ขอ.....๗	รด ราด เปียก แห้ง.....๑๐	เป็นไป หมุนไป.....๑๒	
โกรธ รัก ชอบ เกลียด รังเกียจ อาย.....๕	ให้ได้ ลัก.....๘	ห้าม ปิด กั้น บัง เปิด หนุนห่ม.....๑๑	กำหนด ระบุ.....๑๒	
ร้อง ร้องไห้ หัวเราะ ร่าเริง ยินดี.....๕	จับ รับ ถือ.....๘	สำรวม ระวัง.....๑๑	สงบ สงัด หลีกเร้น.....๑๓	
ปรารภนา, ออยาก, ต้องการ.....๕	อนุเคราะห์ ช่วยเหลือ.....๘	ผูก ร้อย ติด.....๑๑	เพียร พยายาม สืบต่อ เกียจคร้าน.....๑๓	
คิด รู้ ระลึก นึก จำ พิจารณา สงสัย.....๕	ใส่เข้า เก็บ ถอน เอาออก.....๘	ประดับ ตกแต่ง.....๑๑	อดทน.....๑๓	
หลง ลืม.....๖	ดึง ลาก ดุด ชัก ยก.....๘	ปล่อย พัน.....๑๑	โกง หลอก ลวง.....๑๓	

ยีน ตั้ง

ฐา +อ	= ฐา ติฐฐา (เทฆภาวะ) ตั้ง(อยุ), ยืน, หยุด, ดำรง <i>อกมม.</i> [<i>วัต.</i> ฐาติ ติฐฐติ อັช. อภฐาสี อภฐัสสู (อ-) ภวิส. ฐสสตี ต. ฐีโต #อภฐีโต (น-) ดู. ฐตฺวา ฐฺ. ฐาตุ] (<i>ณิ กบปฏฐายี ณฺว ภูมมภูฏโก อ มคคผลฏฐฺ ฐมมฏฐฺ ภูมมฏฐฺ ปพพตฏฐฺ กบปฏฐฺ ติ ฐิตี ฐฺ ฐานํ</i>)
อุ-ฐา-หฺ +อ	= อภฐา-ฐหฺ ลูกขึ้น, ตั้งขึ้น [<i>ปัณ.</i> อภฺฐหฺ ต. อภฺฐีโต ดู. อภฺฐาย #ดู. ปภฺฐาย ป-ฐา ใช้เป็นกิริยาวิเสสนะ แปลว่า ตั้งก่อน, จำเดิม] (<i>ณิ อภฺฐายี ฐ อภฺฐาตา ฐฺ อภฺฐานํ</i>)
อุ-ว-ฐา-หฺ +อ	= วภฺฐา-ฐหฺ ลูกขึ้น, ตั้งขึ้น, ออก [ดู. วภฺฐาย] (<i>ฐฺ วภฺฐานํ</i>)
สํ-อุ-ฐา-หฺ +อ	= สมภฺฐา-ฐหฺ ลูกขึ้นพร้อม, ตั้งขึ้นพร้อม [ดู. สมภฺฐีโต ฐ. สมภฺฐาย]
ปฏิ-อุ-ฐา-หฺ +อ	= ปจฺจภฺฐา-ฐหฺ ลูกขึ้นเฉพาะ, ต้อนรับ [ดู. ปจฺจภฺฐาย]
อุ-ฐา-หฺ +อ	= อุ-ฐา-ฐหฺ ตั้งขึ้น, ปรากฏ, ยืนใกล้, บำรุง, อุปฐาก [<i>วัต.</i> อุ-ฐาเปติ เทตฺ. ต. อุ-ฐฺฐีโต ฐ. อุ-ฐฺฐิตฺวา] (<i>ณฺว อุ-ฐฺฐาโก คุลิตานุ-ฐฺฐาโก สงฆุ-ฐฺฐาโก ฐฺ อุ-ฐฺฐานํ</i>)
ปติ-ฐา-หฺ +อ	= ปติ-ฐา-ฐหฺ ตั้ง, ตั้งมั่น [ดู. ปติ-ฐฺฐาย] (<i>ณฺว ปติ-ฐฺฐาปโก อ ปติ-ฐฺฐา</i>)
อธิ-ฐา-หฺ +อ	= อธิ-ฐา-ฐหฺ ตั้ง, ตั้งมั่น, อธิษฐาน [<i>วัต.</i> อธิ-ฐฺฐาติ อธิ-ฐฺฐิตฺติ (แปลง อ เป็น เอ) ฐ. อธิ-ฐฺฐาย] (<i>ฐฺ อธิ-ฐฺฐานํ</i>)
สํ-ฐา-หฺ +อ	= สณฺฐา-ฐหฺ ตั้ง, ตั้งด้วยดี, ยืนดี (ไม่ล้ม)
ฐป ฐป +ณณ ฐป	= ฐเป ฐเป ตั้ง(ไว้), วาง, เก็บ <i>สภมม.</i> [<i>วัต.</i> ฐปาเปติ เทตฺ. (ไม่วุทธิ)]
อุ-ฐป +ณณ ฐป	= อุ-ฐเป เข้าไปตั้ง, บำรุง, อุปฐาก <i>สภมม.</i> [<i>วัต.</i> อุ-ฐฺฐเปติ ฐ. อุ-ฐฺฐเปตฺวา]
ป-ฐป +ณณ ฐป	= ปฐเป เริ่มตั้ง, ตั้งก่อน
อา-ฐา +อ เอ	= อาเท อาทท ยกขึ้น, ตั้งขึ้น [ดู. อาหฺโต]
สํ-อา-ฐา +อ เอ	= สมหาเท สมหาท ยกขึ้น, ตั้งขึ้น, ตั้งมั่น, มั่นคง [ดู. สมหาหฺโต #สสุสมาหฺโต] (<i>อิ สมหาอิ</i>)
ป-นิ-ฐา +อ	= ปณิทธ ตั้งมั่น, มั่นคง [ดู. ปณิหฺโต ฐ. ปณิธาย #อูปนิธาย]
นิ-ฐา +อ เอ	= นิธ นิทท มอบให้, ฝากไว้, ฝัง, ตั้ง [ดู. นิหฺโต] (<i>อิ นิธิ #สนนิธิ ฐฺ ธาตุนิธานํ</i>)

เดิน ไป-มา ถึง

กม +อ	= กม ก้าวไป, เดินไป [<i>วัต.</i> #อภิภกมตี]
กม +อ	= จงกม (เทฆภาวะ) จงกรม, ก้าวไป, เดินไป (<i>ฐฺ จงกมนํ</i>)
อุ-ป-สํ-กม +อ	= อุปสํกม อุปสงกม เข้าไปหา-พบ-ใกล้
ปฏิ-กม +อ	= ปฏิกกม ก้าวกลับ, กลับ [ดู. ปฏิกกนโธ]
นิ-วตฺต +อ	= นีวตต กลับ [ดู. นีวตฺโต]
อิ +อ	= เอิ ไป, ถึง, เป็นไป, บรรลุ, รู้ [ดู. อิโต] (<i>ณฺว สหายโก (สท-อิ-) อ สมปราโย (ส-ปร-)</i>)
อา-อิ +อ	= เอ มา [<i>ปัณ.</i> เอหิ เอถ] (<i>ติ อิตี</i>)
ป-อิ +อ	= ละไป, ตาย [ดู. เปโต ฐ. เปจฺจ]
ปร-อิ +อ	= ปเร ไปในเบื้องหน้า, ไปข้างหน้า [ดู. ปรโต] (<i>ฐฺ ปรายโม</i>)
วิ-อิ +อ	= ไปปราศ, ปราศจาก [ดู. วิโต วิโต]
อติ-อิ +อ	= อจฺเจจ-จย เป็นไปล่วง, ล่วงไป, ก้าวล่วง [ดู. อติโต ฐ. อติจฺจ] (<i>อ อจฺจโย</i>)
อป-อิ +อ	= อเป หลีกไป, พ้นไป, ไปปราศ [<i>ปัณ.</i> อเปหิ ต. อเปโต]
อุ-อิ +อ	= อุเป เข้าถึง [ดู. อุเปโต]
อภิ-สํ-อิ +อ	= อภิสเม ถึงพร้อมยิ่ง, บรรลุ, ได้ับ [ดู. อภิสเมจฺจ] (<i>อ อภิสเมโย</i>)
สํ-อิ +อ	= ถึงพร้อม, พิจารณา [ดู. สเมจฺจ]
ปฏิ-อิ +อ	= อาศัย [ดู. ปฏิจฺจ]
อว-อิ +อ	= ลงไป, หยั่งลง [ดู. อเวจฺจ]
อน-อิ +อ	= อเนว อาศัย, เป็นไปตาม [ดู. อนเวย]
อน-พนธ +อ	= อนพนธ ตาม, ติดตาม
ยา +อ ย	= ยา ยาย ไป, เป็นไป; ถึง, บรรลุ (<i>อ วโย ฐฺ ยานํ</i>)
เอธ +อ	= เอธ หยั่งลง, ถึง, เจริญ, ได้, ประสบ
คม +อ	= คม คจฺจ ไป (สู่) <i>อกมม.</i> , ถึง (ซึ่ง) <i>สภมม.</i> [<i>วัต.</i> คมตี คเมตี คจฺจเร; คมียตี คมียตี คมียยตี คมมตี คมมเต คจฺจียตี คจฺจียเต กัม. ्हีย. คม อคา คมา อคมา อคจฺจนา อັช. อคณฺณิ อคมาสิ อคมํสู อคมาสู อคมทา อคมุมหา คมิมหา คมิมฺหา กาล. คจฺจิสส อจฺจจิสสา; อັນต. คจฺจัตถ. คนตพฺโพ ต. คโต ฐ. คนตฺวา ฐฺ. คนตฺ]

(<i>กวิ อฺวโค ภูชโค ตฺรโค วิหโค นโค ณี ปารคามิ ทุกฺชนิโรธคามินิ ฐฺ คมิตา คนตา ฐฺ ปารคุ อนตคุ อทฺธคุ ญย คมโม อ สงคโม ณ คามโ มาตฺคาโม ติ คติ ทคฺคตี สฺคตี ฐฺ คมนํ อุกคมนํ ปจฺจคฺคมนํ สุริยตฺถคฺคมนโ สุริยคฺคมนโ อรฺณคฺคมนํ อิก คมิโก</i>)
อา-คม +อ = อาคจฺจ มา, กลับมา [<i>ปัณ.</i> (กาล) อาคเมหิ เทตฺ. (ไม่วุทธิ) ्हีย. อจฺจคมา อ-อา-คม (อา-อึ-ย->จ ช้อน จ) ฐ. อาคम्म และเป็นกิริยาวิเสสนะ แปลว่า เพราะอาศัย] (<i>ฐฺ อาคมนํ</i>)
อติ-คม +อ = (เป็น)ไปล่วง [्हีย. อจฺจคา ติ>ตฺย>จฺจ #อฺปจฺจคา]
อธิ-คม +อ = อธิคจฺจ บรรลุ, ตรัสรู้, ถึงทัพบ, ได้, ประสบ, เร็ย [<i>วัต.</i> อธิเต (ลบ ม) ्हีย. อชฺฉคมา (ลบ ม) อັช. อชฺฉคมา (อิ ลบ ม) ต. อธิโต]
วิ-คม +อ = วิคจฺจ ไปปราศ, ปราศจาก [ดู. วิโต]
ปฏิ-อา-คม +อ = ปจฺจาคจฺจ กลับมา [อັช. ปจฺจาคมิ]
อป-คม +อ = อปคจฺจ หลีกไป [อັช. อปคณฺณิ]
อุ-คม +อ = อุคจฺจ เข้าไปใกล้, เข้าถึง [ดู. อุคคมน]
สํ-อา-คม +อ = สมากจฺจ มาพร้อมกัน, มารวมกัน, ประชุม [ดู. สมากนตฺวา] (<i>อ สมากโม</i>)
สํ-นิ-ปต +อ = สนนิปต ประชุม
สํ-นิ-สท +อ = สนนิสทิ ประชุม [ดู. สนนิสินโน]
ชฎ +อ = ชฎ รวม, ประชุม
ปท +ย = ปชช ไป, ถึง, บรรลุ, ต้อง [ดู. ปตฺโต ฐ. ปตฺวา ฐฺ. ปตฺตุ] (<i>ณ ปาโท</i>)
ปฏิ-ปท +ย = ปฏิปชช ไป, เดินไป, ดำเนินไป, ปฏิบัติ, ประณินบัติ [ดู. ปฏิปนโน] (<i>อ ปฏิปทา</i>)
อา-ปท +ย = อาปชช ต้อง (อาบัติ, โทษ) [ดู. อาปนโน] (<i>ติ อาปตฺติ #สมาปตฺติ</i>)
ป-อป +อฺจฺณา = ปาปฺจฺณา ถึง, บรรลุ, ได้รับ [<i>วัต.</i> ปาเปติ เทตฺ. อັช. ปาปฺณิ #สมปาปฺณิ ภวิส. ปาเปสสตี เทตฺ. ต. ปตฺโต; ปาปีโต เทตฺกัม. ฐ. ปตฺวา ฐฺ. ปตฺตุ]
จร +อ = จร เทียวไป [อັช. อจฺริ อจฺจริ] (<i>ณฺว วนจฺรโก วนจฺรโก ปริจจโร-ริกา อ โคจโร เอกจโร อนตฺลิกฺขจโร ณ ภิภจฺจโร ฐฺ จรณํ</i>)
ธาว +อ = ธาว วิ่ง
ชฺ +อ = ชว ไปเร็ว (<i>ณ สิชชโว</i>)

ป-ขทิ +๐ = ปกขนุท วิ่งไป, แล่นไป, ไหลไป [ต. ปกขนุโต]
 ปลาย +๐ = ปลาย หนีไป [ต. ปลาโต; ปลาปีโต เหตุกัม.
 ต. ปลาเปตวา เหตุ. (ไม่วุทธิ)]
 ป-อิ +๐ = ปาย หนีไป, หลีกไป [อช. ปายี ปายาลี]

เข้า ออก

ป-วิส +๐ = ปวิส เข้าไป [วัด. ปเวเสติ เหตุ. อช. ปาวีลี
 ป-อา-อ-วิส ได้เข้าไปแล้ว ต. ปวิภูฐุ ต. ปวิส; ปเวเสตวา เหตุ.]
 นิ-วิส +๐ = นิวิส ตั้งลง, มุ่งหมาย?; เข้าไปอยู่
 [สัต. นิเวสเย เหตุ. ยุ อาคม ต. นิวิภูฐุ (ยุ นิเวสนิ)]

นิ-กม +๐ = นิกขม ออกไป [อนต. นิกขมนโต ต. นิกขนโต
 ต. นิกขมม] (ณ เนกขมมึ ยุ นิกขมณ)
 ป-กม +๐ = ปกกม หลีกไป; ก้าวไปข้างหน้า, ตะเกียกตะกาย
 [อช. ปกกมึ ปกกามึ อนต. ปกกมนโต ต. ปกกนโต] (ยุ ปกกมณ)

นั่ง นอน

นิ-สท +๐ = นิสีท นั่ง [ต. นิสินโน ต. นิสชช] (ณวุ นิสีทโก
 ณย นิสชชา ยุ นิสีทณ)

ส-นิ-สท +๐ = สนนิสีท นั่งสงบ ไม่เคঁคคะนอน [ต. สนนิสินโน]

อุป-นิ-สท +๐ = อุปนีสีท นั่งใกล้ [ต. อุปนินโน]

อาส +๐ = อาส อจจ นั่ง, พัก, อยู่; เข้าไป; หวัง [วัด. อจจาเปติ
 อจจาเปติ เหตุ. อาณ. อาสินโน] (ยุ อาสน)

อุป-อาส +๐ = อุปาส นั่งใกล้ (ณวุ อุปาสโก)

ปริ-ย-อุป-อาส +๐ = ปริยุปาส นั่งใกล้

สี +๐ = เส สย นอน [ต. สยิตวา อาณ. สยาโน
 (ณวิ มณจสาयी สมปริวตตสาयी ออนุสโย ยุ สยณ เสน)]

นิ-สี +๐ = อาศัย [ต. นิสสิโต อาศัยแล้ว(ซึ่ง) ต. นิสสาย]
 (อ นิสลโย #อาลโย)

อว-สี +๐ = อวสสย อาศัย, เเนื่องอยู่ (อ อวสลโย)

นิ-ปท +๐ = นิปชช นอน, หมอบ [ต. นิปนโน] (ณย นิปชชา)

หลับ ตื่น

สุป +๐ = สุป หลับ [ต. สุตโต] (ยุ สุปนิ์ สุปน)

นิ-ทา +๐ = นิตทาย หลับ (ต. นิตทายิตา ยุ นิตทายนน อ นิตทา)

นิตทา ศัพท์ +๐ = นิตทาย หลับ, ประพตติหลับ (บาลีไวยากรณ์)

ป-พุธ +๐ = ปพุชฌ ตื่น [ต. ปพุทโธ] (ต. ปโพธธา เหตุ.)

ชาคร +๐ = ชาโคร ตื่น (อ ชาโคร)

ชคค +๐ = ชคค ตื่น

วิซี +๐ ย = วิช เวช วิชช สลด, ส้งเวช; กลัว; หวั่นไหว (ณ #สเวโค
 ธรรมสเวโค)

ตี้ม กิน

ปา +๐ = ปา ปิว ตี้ม; รักษา; บริโภค; ให้ตี้ม; ถึง [วัด. ปายติ เหตุ.
 ต. ปีโต ต. ปีตวา; ปายตวา เหตุ. ต. ปาตุ์ ปีวิตุ์] (ณิ มชชชปายี ธนปายี
 ณวุ ปายโก ชีรบโก อ ปาทโป กจจโป ณ โคโป ตี ปีติ ปติ ยุ ปาน)

ปา +๐ = ปิวาส ปรารถนาจะตี้ม, อยากรตี้ม, กระจายน้ำ
 ภูช +๐ = ภูชช กิน, บริโภค [อนิย. โภชนนิโย ภวิส. โภชชติ
 ต. ภูตโต ต. ภูตวา] (ณิ โภคี กามโภคี ณวุ คามโภชโก ณย โภคโค
 ณ โภโค ปาภูโกโค ตี ภูตติ ยุ โภชนน ภูชชณ)

ภูช +๐ = พุภูชช ปรารถนาจะกิน, อยากรกิน, หิว

ฆส +๐ = ชีฆจจ ปรารถนาจะกิน, อยากรกิน, หิว (อ ชีฆจจา)

ฆส +๐ = ฆส กิน, บริโภค (ณ ฆาส)

ภกช +๐ = ภกเช กิน (อ ภกช)

อส +๐ = อส กิน (ณ อาโส ปาตราโส สายมาโส)

อท +๐ = อท กิน; รักษา [ต. อนน - ของกิน ข้าว ฯลฯ]
 (ณ วิฆาสาโท (วิฆาส-))

ปริ-ภูช +๐ = ปริภูชช บริโภค; กิน, ใช้อย [ต. ปริภูคโต]

ปริ-หร +๐ = ปริหรร บริโภค-ใช้อย เป็นประจำ, บริหาร, รักษา,
 หลีกเลี้ยง (ณ ปริหาโร)

หังส หังส +๐ = หังส หังส กัด [ต. ทญุฐุ ทญุฐุ]

ชาท +๐ = ชาท กิน, เคี้ยวกิน, กัดกิน [อนิย. ชาทนิโย] (ณย ชชช)

เข +๐ = ชาย กิน, เคี้ยวกิน, กัดกิน; เป็นอยู่, ปรากฏ

อิ-โอ-หร +๐ = อิโอมหรร กลืน

คล +๐ = คล กิน, กลืนกิน; หล่น; เคลื่อน

คิล +๐ = คิล กิน, กลืนกิน

ลพ +๐ = ลพ แลปลิ้น, เลี้ยว

นิ-ลพ +๐ = นิลลาเพ เลี้ยว, แลปลิ้น (ชีวห นิลลาเพตวา)

หิว อิ่ม

ฉา +๐ = ฉา ฉห หิว, หิวข้าว, หิวน้ำ [ต. ฉาโต]

ติส +๐ = ติส อิ่ม, เอิบอิ่ม, ยินดี [ต. ติตโต]

ติป +๐ = ติปป อิ่ม, เอิบอิ่ม [ต. ติตโต] (ติ ติตติ)

ตปป +๐ ณณย = ตปป ตปเป-ปย อิ่ม, เอิบอิ่ม, พอใจ; แสดง

ตป +๐ ย ณณย = ตป ตปป ตปเป-ปย อิ่ม, เอิบอิ่ม; ไร้อ่อน
 [วัด. #สนตปปติ]

ทำ สร้าง

กร +๐ = กโร ทำ [วัด. กุพพติ กุรุติ กุรุเต ปญ. กรสสุ
 สัต. เกร เกรธ การเย กุพเพธ กุรุเพธ ทิย. อกา อกมท อช. กริ อกริ
 อกาลิ อกสู ออกต อกาลี ภวิส. กาทติ กาทิติ กาทามิ กาล. อกริสฺส]
 [กรียติ กรียติ กรียเต กรียเต กรียยติ กรียยติ กรียยเต กรียยเต กัม.]
 [อนิย. กรณีย ตัพ. กา-กตตพโพ อันต. กโรนโต กร มาน. กุรุมาโน อาณ. กราโน
 ต. กโต #อกโต (น-กร); การิโต เหตุกัม. ต. กตวา ต. กาคู กตคู]
 (กุวิ อนตโก ภาติโก ณิ พุทุมจจารี ปุณญการี ปมตตจจารี มาลาการี
 สาตจจการี ณวุ การโก การิกา อนตตการโก ซาลการิกา วตตปปฏิวต
 ตการโก การาปโก ตูกตตา ช ทุกโกโร อีสกกโร ณย การิโย อ หิตกกโร
 เวยยาวจจกรโร ทีปงกรโร ณ กโร กम्मการโร กุมภการโร มาลาการโร มณิการโร
 สุวณณการโร อสุการโร อุปการโร สงซารโร อภิสงซารโร ปริกขารโร ปุเรกขารโร
 ตี วิกติ ยุ กรณ การณ การานน กรณ)

กร +๐ ยิร = กยิร ทำ [วัด. กยิรติ สัต. กยิรา เขย>อา กยิราธ เณ>อาธ]

วิ-อา-กร +๐ = พุยากรโร ทำให้แจ้ง, พยากรณ์ [ต. พุยากรโต] (ยุ พุยากรณ)

อาวิ-กร +๐ = อาวิกโร ทำให้แจ้ง [ต. อาวิกตวา #สจจิกตวา]

มาป +ณ ฌย = มาเป-ปย สร้าง, ก่อสร้าง, เนมรมิต [*#วัต. อติมาเปติ*] (เป็น เหตุ.บัง)

ประพทติ

จร +อ = จร ประพทติ [*#วัต. อาจรถติ ต. สัจฉินโณ อาจิณโณ*] (ณย จริยา ธมมจริยา อาจารย์โย)

อช-อา-จร +อ = อชฌาจร ประพทติผิด, ล่วงเกิน, ละเมิด

อติ-กม +อ เอ = อติกกม-กเม ก้าวล่วง, ล่วงละเมิด, ล่วงเกิน, เดินผ่าน [*ต. อติกกนโต*] (อ อติกกโม)

จिर ศัพท์ +อายุ = จิราย ประพทติซ้ำ, ซักซ้ำ

ฐม ศัพท์ +อายุ = ฐมาย ประพทติ (ให้เข้ม) เพียงตั้งควัน, ทำตนตั้งควัน

ปพพต ศัพท์ +อายุ = ปพพตาย ประพทติ(ให้เข้ม)เพียงตั้งภูเขา, ทำตนตั้งภูเขา

สมุทท ศัพท์ +อายุ = สมุททาย ประพทติ(ให้เข้ม)เพียงตั้งสมุทร, ทำตนตั้งทะเล

จิจจิกุ ศัพท์ +อายุ = จิจจิกุาย ประพทติเสียงตั้งจิตๆ, ทำเสียงจิตๆ

ปุตต ศัพท์ +อัย = ปุตติย ประพทติ (ให้เข้ม) เพียงตั้งบุตร, ทำตัวเหมือนลูก

พูด บอก กล่าว

อา-จิกข +อ = อาจิกข บอก, กล่าว, แสดง

กถ +ณ ฌย = กถ-ถย กล่าว, แสดง, ชี้แจง, แต่ง [*วัต. กถาเปติ เทต. (ไม่)ทติ*] *อช. กเถสิ กเถสุ กถยิ กถยิสฺสุ* (อ กถา อตถกถา อฏฐกถา ยฺย กถน)

สท-กถ +ณ ฌย = สากจฉ-ฉย (สท>สท; ถ>จฉ) เจริงจากัน, สนทนากัน, สากัจฉา (อ สากจฉา)

อห พฐ +อ = บอก, กล่าว [*ปโร. อาห อาหุ อหุ อช. อาหฺสุ*]

วจ +อ = วจ บอก, กล่าว, แสดง [*วัต. วุจจติ วุจจเร* #*ปวุจจเร (=วุจจนติ ใช้ในคาถา)*] *กัม. ทิย. อวจ อโวจ อวจํ อช. อโวจํ*

อว-อโวจตุถ อโวจุมหา ภวิส. วกขติ มาน. วุจจมานโน กัม. ต. วุตโต (ณิ ผรุสวจ ฌนุ วาจโก ตฺ วตฺตา ข พุพฺพโจ สุวโจ ฌนย วากย อติวากย วชฺชํ อ วโจ วจํ วจี วจี-เข้าสมาสแล้ว เอา อ เป็น อี ณ วจา ยฺย วจน)

วจ +ณ ฌย = วาเจ-จย บอก, กล่าว, แสดง

วท +อ เอ = วท วเท วชช วชเช บอก, กล่าว [*ตัพ. วตตพโพ ตฺ. วตฺวา*

ตฺ. วตฺตฺว] (ณิ ธมมวาที นิคคยหาวาที มุสราวาที ณ วิวาโท อนุปวาโท)

ปฐ +อ = ปฐ บอก, กล่าว, แสดง

ภาส +อ = ภาส บอก, กล่าว, แสดง [*#อช. อชฌภาสิ อช-อ-ภาสิ*] (ณิ สุภาสิตภาสิ)

ภณ +อ = ภณ บอก, กล่าว, แสดง (ณิ ธมมภานี ปโยภานี พุทฺธภานี)

ภสส +ณ ฌย = ภสเส-สย พูดคุย, บ่น, ต่ำ

ขป ขปฺป +อ = ขป ขปฺป บอก, กล่าว, แสดง, กระทบ

อา-รฺจ +ณ ฌย = อาโรเจ-จย บอก, กล่าว [*อช. อาโรเจสิ อาโรเจสุ*] *อาโรจยิ อาโรจยิสฺสุ*

อติ-อา-วท +อ = อจจาวท กล่าวล่วงเกิน, พูดล่อลวง, พูดเกี้ยว, พูดยั่วยวน, ร้องเรียก

ทิป +ณ ฌย = ทิปเป-ปย ประกาศ, แสดง (ยฺย ทิปฺปา ทิปฺปํ การแสดง คำชี้แจง)

ชา +ย = ชาย กล่าว, ประกาศ, แสดง, ชี้แจง (ยฺย อพทกฺขาน)

อา-ชา +อ = อกฺขา กล่าว, บอก, แสดง, ชี้แจง [*วัต. อกฺขายติ กัม.*] (ตฺ อกฺขาทา)

ปติ-ชา +อ = ปจจกฺขา บอกคืบ [*ตฺ. ปจจกฺขาย*]

ป-กาสุ +อ เอ = ปกาส ปกาเส ประกาศ, ปรากฏ, แจ่มแจ้ง

โอ-วท +อ = โอวท โอวาท (ณ โอวาท)

สาสุ +อ = สาส สอน, อบรม (ณย สิสฺโส ติ อนุสิฏฺฐิ ยฺย สาสน)

อนุ-สาสุ +อ = อนุสาส ตามสอน, พร่ำสอน [*ต. อนุสิฏฺฐิ*] (ณฺว อนุสาสโก ยฺย อนุสาสน)

วิ-อา-ลป +อ = พยาทร พูด, เล่า

ลป +อ = ลป พูด (ณ ลาโป)

วิ-ลป +อ = วิลป พูดคร่ำครวญ

อา-ลป +อ = อาลป ร้องเรียก (ยฺย อาลปน)

ป-ลป +อ = ปลป พูดเพื่อเจ้อ

สํ-ลป +อ = สลลป พูดเจรจาดโต้ตอบกัน (ณ สลลลาโป)

อป-ลป +อ = อปลป พูดผิด

อนุ-ลป +อ = อนุลป พูดมาก พูดเพื่อเจ้อ

อุ-ลป +อ = อุลลป พูดโอ้อวด

จท +ณ ฌย = โจเท-ทย โจทย์, ทักท้วง, ตักเตือน

มนต +ณ ฌย = มนเต-ตย ปรีกษา, พูดอย่างลับๆ

[*อช. มนเตสิ มนเตสุ มนตยิ มนตยิสฺสุ*]

สํ-อุ-อา-ท-จร +อ = สมุทาจจร ประพทติด้วยดี, กล่าว, ร้องเรียก

สร +อ = สร ออกเสียง

ฆุส+อ ณ ฌย = ฆุส โฆส โฆเส-สย ออกเสียง, ป่าวร้อง, สรรเสริญ [*#ต. สงฆฺฐิสฺสุ*] (ณ โฆโส นิคฺโขโส ปติโฆโส ยฺย โฆสนํ โฆสนา)

นท +อ ณ ฌย = นท นาเท-ทย บั่นล้อเสียง

คชช +อ ณ ฌย = คชช คชเช-ชย ร้องคำราม, ออกเสียง

เรียก เชิญ นิมนต์

ป-กุส +อ = ปกุโกส เรียกมา [*วัต. ปกุโกสิตฺวา; ปกุโกสาเปตฺวา เทต.*]

นิ-มนต +ณ ฌย = นิมนเต-ตย เรียกมา, นิมนต์

อา-มนต +ณ ฌย = อามนเต-ตย เรียกมา

อช-อิส +อ = อชฌเมส เชื้อเชิญ, อารธนา

อา-ราธ +อ ย = อารธา อารชฌ เชื้อเชิญ, อารธนา; ยินดี

ลา อําลา

อา-ปุจฉ +อ = อาปุจฉ ถามโดยเอื้อเฟื้อ; ถามหา; บอกลา, อําลา; ขออนุญาต [*ต. อาปุจฉา*] (อ อาปุจฉา)

อป-โลก +ณ ฌย = อปโลเก-กย มองดู; บอกลา, อําลา; ขออนุญาต; ประกาศให้ทราบ [*ต. อปโลกิโต*]

ชม ยกย่อง ต่า ช่ม

โถม +ณ ฌย = โถเม-มย ชมเชย, ยกย่อง, สรรเสริญ

ถุ +อ นา = ถว ถุณา ชมเชย, ยกย่อง, สรรเสริญ (อ สนถโว ติ ถุตติ)

ป-สํส +อ = ปสํส ชมเชย, ยกย่อง, สรรเสริญ [*ต. ปสฺตโถ*] (อ ปสํสา)

วณณ +ณ ฌย = วณณ-ณย สรรเสริญ; ขยาย, ขยายความ, พรรณนา; ทำสี่ขาว่าเป็นต้น; พยายาม; แสดง [*#วัต. สํวณณตติ*] (อ วณณํ อวณณํ ยฺย สํวณณนา)

อา-กุส +อ = อกุโกส ต่า [*อช. อกุโกจฉิ*]

ปริ-ภาส +อ = ปริภาส ต่ำ

ขุ่ส +ณณย = ขุ่เส-สย ต่ำ, ปริภาษ

สปล +อ ย = สปล สปลย สปลป ต่ำ, สปล, สปลแย่ง (ณ สลาป)

ตชช +อ ณณย = ตชช ตชชช-ชช ต่ำ, ชุ่, ชุ่ชุ่, คุกคาม [#วัต. สนตชชชติ]

นิ-คห +อ ณหา = นิคคห นิคคณหา ชุ่ ชุ่ชุ่ ลงโทษ [ต. นิคคยห] (ยุ นิคคณห)

นินท +อ = นินท ตีเตียน, นินทา (อ นินทา)

ครห +อ ณณย = ครห ครหห-หย ตีเตียน, นินทา, เกลียด, ชัง (ณย คารยฺห)

โกรธ รัก ชอบ เกลียด รังเกียจ อาย

กุธ +ย = กุชฌ โกรธ, เคือง [ต. กุทฺโธ] (ณ โโกโธ ยุ โกรโธนอกโกรโธ)

รุจ +ย ณณย = รุจจ โรจจ-จย ชอบ, ยินดี [ต. รุจฺจโต] (ณิ รมมรุจฺ)

ปิย +อ = ปิย รัก (อ ปิโย)

กุกกุจจ คัพพ์ +อาย = กุกกุจจาย เกลียด, รังเกียจ, ประพฤติรังเกียจ

คูป +ณ = ชิคฺจณ เกลียด, รังเกียจ

ลชชี +อ = ลชช อาย, ละอาย (อ ลชชา)

หเร +อ = หราย (เอ>อาย) อาย, ละอาย [มาน. หรายมาโน]

ร้อง ร้องไห้ หัวเราะ ร่าเริง ยินดี

รุ +อ = รว โร ร้อง [#วัต. วีรวติ] (ณ รโว)

รุท +อ = รุท โรท ร้องไห้ หลั่งน้ำตา [ต. รุณฺโณ รุณฺณการ-#อช. ปโรท]

เทว +อ = เทว ร้องไห้, คร่ำครวญ; เล่น [#วัต. ปรีเทวติ]

กท กนท +อ ณณย = กนท กนทห-ทย ร้องไห้, คร่ำครวญ; ร้องเรียก; วุ่นวาย [#วัต. ปกนทติ]

เค +อ = คาย ออกเสียง, ชักกล่อม, ร้องเพลง [ต. คีโต]

สฺ-เค +อ = สงคาย ขำระ, สะสาง; รวบรวม, จัดสรร, ร้อยกรอง;

ชักซ่อม; สวดพร้อมกัน [วัต. สงคายติ ต. สงคฺโต] (ติ สงคฺติ สฺ-คิ-

ยุ สงคายนา เอ>อาย)

หส +อ = หส หัวเราะ, ร่าเริง [ต. หฏฺฐฺ #ปหฏฺฐฺ]

(ณฺรุ สมฺปหฺสโก ณ หาโส ปรีหาโส)

ชคฺช +อ = ชคฺช หัวเราะ, ร่าเริง

รม +อ = รม ยินดี [อนิย. รมณิโย ต. รโต] [#ต. อภิรมม]

(กวิ กุณฺชโร (กุณฺช-) อ มโนรมา ณ อารามิ ติ รติ ยุ อารมณ)

มุต +อ = โมท ยินดี [#วัต. ปโมทติ]

นนฺท +อ = นนฺท ยินดี, อิ่มใจ [#วัต. อภินนฺทติ] (อ อานนฺโท อ นนฺทิ ยุ นนฺทนิ)

ตุส +ย = ตุสส ยินดี, เอิบอิ่ม [ต. ตฺฐฺฐฺ] (ณ สนฺโตโส ติ สนฺตฺฐฺฐิ)

สาท +อ = สาท ยินดี, สบายใจ, เพลินใจ [#วัต. อสสาทติ] (ณ สาทิ, อสสาทิ ณฺ สาทุ หวาน อร่อยเพราะ)

ปรารถนา, อยาก, ต้องการ

ฉนฺท +ณณย = ฉนฺท ฉนฺทย ปรารถนา, อยาก, ต้องการ, พอใจ

กมุ +อ ณณย = กาม กามม-มย ปรารถนา, อยาก, ต้องการ (ณ รมมกามิ หิตกามิ ติ นิกนฺติ)

ปตฺถ +ณณย = ปตฺถ-ถย ปรารถนา, อยาก, ต้องการ, ขอ, มุ่งหวัง [มาน. ปตฺถยมาโน อาน. ปตฺถยาโน] (ยุ ปตฺถนา)

อิสุ อิจฺจ +อ = อิจฺจ ปรารถนา, อยาก, ต้องการ [ต. อิกฺกฺ] (ณย อิจฺจา อ อปฺปิจฺโฆ)

อาสาส +อ = อาสาส อาสิส อาสิส หวัง, ปรารถนา

อาสิสิ +อ = อาสิส หวัง, ปรารถนา

ปฏิ-อาสิสิ +อ = ปจฺจาสิส หวังเฉพาะ, ปรารถนาเฉพาะ

กขิ กงฺข +อ = กงฺข หวัง, ปรารถนา, สงสัย, ... (ณย ปาฏิกงฺโข)

ป-วร +ณณย = ปวาเร-รย ปรารถนา, อยากได้; ปวารณา กัด-เทศ.

ปีห +ณณย = ปีห-หย ปรารถนา; กระหิ้ม? (คริ้มใจ, ภูมิใจ, อิ่มใจ)

ลฺก +ย = ลฺกฺก โสภ, ละมับ, มั้มนก, อยก [#วัต. โอลฺกฺกติ] (ณ โลโก)

รณฺช +อ ย = รช รณฺช รชช กำหนด, ย้อม [ต. รตฺโต] (ณ ราโค รงฺโค)

สฺ-อา-รณฺช +ย = สารชช กำหนดน้ก, ย้อม [ต. สารตฺโต]

คิด รู้ ระลึก นึก จำ พิจารณา สงสัย

จินฺต +ณณย = จินฺเต-ตย คิด, รู้ นึก [อช. จินฺตสิ จินฺตฺสิ จินฺตย จินฺตฺย] (ยุ จินฺตนิ)

ตกฺก +ณณย = ตกฺก-กย ตรึก (ณ รมมตกฺโก)

สร +อ = สร ระลึก, นึก; แล่นไป [อนิย. สรณิโย ต. สโต] (ตุ สริตา; สาเรตา เทต. ณ วิปฺปฏิสโร ติ สติ ยุ สรณ)

ธา ธร +อ ณณย = ธร ธาเร-รย ทธา (ททมา) ทรงไว้, ทรงจำ; รองรับ (ตุ ธาตุ ธาตา ณฺย #มารเชยฺย อ วิชฺชาโร วินยธโร รมฺธโร กาสาวโร ติปิฏฺกธโร ชุตินฺธโร ปัสฺสูกฺธโร อิทธิมยปตฺตจิวรรธโร อุตฺตมรฺอุปฺธโร (อิตฺถิ) อิ อฺุทธิ (อุทก-) ยุ สฺมฺธานํ (สฺ-โอ-) ธรณ)

ณ +อ = ณณ ฌาย (เอ>อาย) ฟัง, ฟังด้วยใจ, พิจารณา, คิด; เฝ่า, ไหม้ เร้าร้อน, สว่าง [ต. ฌายิตฺวา] (อ อภิฌมา ยุ ฌาน)

อฺุ-ณณ +อ = อฺุชฌาย (เอ>อาย) ฟังโทษ, ยกโทษ(ของผู้อื่น)ขึ้นพูด, ตีเตียน, โพนทนา

วิ-ณณ +อ = วิชฌาย (เอ>อาย) (ไฟ) ดับ

ญา +นา = ชานา รู้ [สฺต. ชยญา ภวิส. ชานิสฺสติ ญฺสฺสติ อ้นต. ชานํ ตฺพ. ญาตพฺโพ ชานิตพฺโพ ต. ญาโต ตฺ. ญฺตฺวา ชานิตฺวา ชานีย ชายิตฺวา (นา>ย) ตเว. ญาตเว ตฺ. ญาตุํ ชานิตฺ] (ณฺรุ ชานนโก #ภสฺสชชานนโก ตฺ ญาตา รุ รมมณฺญ มตฺตณฺญ สพฺพณฺญ วรณฺญ วทณฺญ กตณฺญ รตฺตณฺญ ณย ญฺเยโย ยุ ญาณํ #ทฺชชานํ ตยย ญาตยย)

วิ-ญา +นา = วิชานา รู้แจ้ง, รู้พิเศษ [ต. วิชานิตฺวา] (รุ วิณฺญ ณย วิณฺญฺเยโย #สุวิณฺญฺเยโย อ สณฺญา ติ วิณฺญตฺติ ยุ วิณฺญณํ วิณฺญาปนํ วิชานน)

สฺ-ญา +นา = สณฺชานา รู้พร้อม, รู้จัก, จำได้ [ต. สณฺชานิตฺวา] (อ สณฺญา ยุ สณฺญาณํ สณฺชานน)

ป-ญา +นา = ปณฺญา (นา>ย) รู้, ปรากฏ [วัต. ปณฺญยติ ปณฺญาตติ อช. ปณฺญาตติ ต. ปณฺญาโต] (อ ปณฺญา ยุ ปชานน)

อนฺ-ญา +นา = อนฺชานา อนฺญาต [ต. อนฺณญาโต]

อา-ญา +อ = อนฺญา รู้, รู้ทั่วถึง, บรรลุ, ตรัสรู้ [วัต. อาณาเบติ เทต. 'ให้รู้ทั่ว' ส้ง, บังคับ อช. อนฺญาสิ ต. อาณตฺโต ตฺ. อนฺญาต] (ตุ ญาตา อนฺญาตา อ อนฺญ)

มน +ย = มณฺญ รู้, เข้าใจ, สำคัญ, คิด

อติ-มน +ย = อติมณฺญ ดูถูก, ดูหมิ่น

มน	+โอ	= มโน	รู้, รู้จัก, บรรลุ, ตรัสรู้ (ดี มติ สารมดี)
สัมน	+โอ	= สมมโน?	รู้พร้อม ... [ต. สมมโน] (ดี สมมติ)
วิท	+อ	= วิท	รู้, รู้แจ้ง [ศัพท์. เวทิตัพโพ #วัต. ปฏินิเวทิตี เหตุ.] (ณีกตเวทී ฐโลกวิฑู สัพพวิฑู ฌย วิชชา ญ เวทนา)
พุช	+ย	= พุชฌ	รู้, ตรัสรู้, ตื่น [ต. พุชโร อาน. #อภิสมพุชธาโน] (ตุ พุชฌิตา ข พุชฌโพโร อี โพธิ ตี พุทธิ ญ พุชฌน)
มุณ	+นา	= มุณา	รู้, ตรัสรู้, นิ่งอยู่ (อ โมน อิมฺนิ)
อุปฺ-ธร	+ณ ฌย	= อุปฺธราเร-รย	ใคร่ครวญ, พิจารณา
อา-วช	+อ ฌย	= อาวชช อาวชเช-ชย	ใคร่ครวญ, พิจารณา
นิ-สม	+ณ ฌย	= นิสამเม-มย	ใคร่ครวญ, พิจารณา, แลดู, ฟัง [ต. นิสम्म]
สั-อส	+อ	= สมมส (สั>สมมา>สมม)	พิจารณาด้วยดี, พิจารณาโดยชอบ
ปฏฺ-สั-ชา	+ย	=	พิจารณา [ต. ปฏฺสัชา ปฏฺสขชา ปฏฺสขชาย]
อนฺ-วิท	+อ	=	พิจารณา [ต. อนฺวิฑ]
กช	+อ	= กช	สงสัย, หวัง, ประารถนา, ... [ฌย. ปาฏิกงฺโข]
สก	+อ	= สงก	สงสัย; กล่าว, สะดุ้ง; ไป, ถึง, บรรลุ
สั-สึ	+อ	= สัสย	สงสัย

หลง ลืม

มุท	+ย	= มุยท	หลง [ต. มุพฺโห มุพฺโห] (ณ โมโห)
มุส	+ย	= มุสส	ลืม [ต. มุฏฺฐุ #วัต. ปมุสสตี ต. ปมุฏฺฐุ]
มท	+ย	= มชช	เมา, ประมาท, เลินเล่อ [#ต. ปมตโต ต. ปมชช] (ฌย มชช ฌ ปมาโท)
มุจจ	+อ	= มุจจ	หลง, เป็นลม, สลบ, แน่เนิ่ง
ลูก	+อ	= ลูก โลก	หลง [#วัต. ปโลคาตี เหตุ. 'ให้หลง' แปลเป็นกัตฺ. ว่าทลอลล]

ถาม ฟัง ได้ยิน เขียน

ปุจจ	+อ	= ปุจจ	ถาม [ต. ปุฏฺฐุ] (อ ปุจจ ญ ปุจจณ)
ปลุท	+อ	= ปลุท	ถาม [#วัต. ปริปลุทตี]
สุ	+ณฺณ	= สุโณ สุณา	ฟัง, ได้ยิน [วัต. สุณาตี สุโณม; สุยฺยตี สฺยตี กัม. อช. อสฺโสตี อสฺโสสุ; อสฺโสตีตถ; อสฺโสตี อสฺโสสิมฺหา ตวนฺตุ. สุตฺวา

ต. สุโต; สาวีโต	สาวาปีโต	เหตุกัม. ต. สุตฺวา	ตฺ. โสตุ] (ณิ ฌมฺมสฺสาวี
ณฺจฺ สฺวโก สฺวาวีกา ตฺ โสตา ตี สฺวตี ญฺ สฺวาน ฌมฺมสฺสฺวาน)			
ปฏฺ-สุ	+ณ	= ปฏฺสุณา	ฟังตอบ, ตอบรับ, รับฟัง, รับคำ, รับรอง
[วัต. ปจจสฺสุณาตี อช. ปจจสฺโสตี ต. ปฏฺสุโต ต. ปฏฺสุณิตฺวา]			
สุ	+ส	= สุตฺสูส	ปรารถนาจะฟัง, อยากฟัง
อว-ธา	+อ	= โอทท	ฟัง [วัต. (โส) โอททตี ต. โอทโต]
วิ-สท	+อ	= วิสท	รับคำ
ลิข	+อ	= ลิข	เขียน; ทำให้บาง (กลึง, ขัด, ขูด)
คนถ	+ณ ฌย	= คนถ-ถย	แต่ง, เรียบเรียง, ร้อยกรอง
รจ	+ณ ฌย	= รเจ-จย	ทำ, จัดแจง, แต่ง, เรียบเรียง, รจนา
คณ	+ณ ฌย	= คณ-ณย	นับ, คำนวณ
ลูป	+ย	= ลูป	ลบ, ลบออก, ไม่เห็น, ไม่ปรากฏ [ต. ลุตโต]
มา	+อ ย นา	โอ = มา มาย มินา มิโน	รัก, ทะนุถนอม; นับ, ชั่ง, เปรียบเทียบ [ต. นิमितตี] (ตุ มาตา อ ปฏฺมา ปติมา ฌ มตฺตา)

ดู เห็น

โอ-โลก	+ณ ฌย	= โอโลเก-กย	มองดู, เห็น
ทิส	+อ	= ทิสส	เห็น, ปรากฏ
ทิส	+อ	= ปลส	เห็น, ดู [วัต. ทิสสตี กัม. ทีย. อททส อททส อช. อททสฺสุ อททสฺสาม (อททลิมฺหา) ภาวิส. ททชตี; อนีย. ทสฺสนีย โด. ทฏฺฐทฺโพ ต. ทฏฺฐุ; ต. ทิสฺวา ทิสฺวาน ตฺ. ทฏฺฐุ] (ณิ ฌยทลฺลี ปรวชฺชานฺนปลฺลี ข ทุททฺโส สฺสุททฺโส สฺสุทฺโส ตี ทฏฺฐุ ญฺ ทสฺสน อารี ฌยทลฺลาวี สพพทลฺลาวี)
อิกข	+อ	= อิกข	เห็น (อ #อฺเปกฺขา)
ปฏฺ-สั-จ-อิกข	+อ	= ปฏฺสจจิกข	เห็นพร้อมเฉพาะ, พิจารณาเห็น
อนฺตร-ธา	+อ ย	= อนฺตรธาย	ไม่เห็น, ไม่ปรากฏ, อันตรธานไป [ต. อนฺตรทตี]
สั-อว-อิกข	+อ	= สมเวกฺข	พิจารณา [ต. สมเวกฺขียาน #วัต. ปจจเวกฺขตี (ปติ-วิ-อิกข) ต. ปจจเวกฺขีย]
มิล	+อ ฌย	= มิล มิเล-ลย	หลับตา [#วัต. นิมิลตี]
อุ-มิล	+อ	= อุมมิล	เปิดตา, ลืมตา
มิต	+อ	= มิต	หลับตา [#วัต. นิมิสตี นิมมสตี]

อุ-มิต	+อ	= อุมมิต	เปิดตา, ลืมตา
ป-สุ	+อ	= ปลส	ประสบ, พบ, เห็น

แสดง

ทิส+ณ ฌย	= เทเส-สย	แสดง (นามธรรม), กล่าว, สวด [ภาวิส. เทเสสฺสติ] (ณฺจฺ เทลโก ฌมฺมเทลโก ฆตฺตฺเทลโก มคฺคฺเทลโก ญฺ เทสฺนา ฌมฺมเทลฺนา)	
ทิส+ณ ฌย	= ทสเส-สย	แสดง (รูปธรรม) [อช. ทสฺเสลฺลี ทสฺเสสุ ทสฺสยิ ทสฺสยีสฺสุ ต. ทสฺสโต กัม.]	
อุ-ทิส	+อ ฌย	= อุททิส อุทเท-สย	แสดงขึ้น [ปฏฺ. อุททิสฺตุ ต. อุททิสฺตฺวา อุททิสฺย; อุททิสฺส 'เงาะจง' ใช้เป็นกิริยาวิเสสนะ]
อป-ทิส	+อ ย	= อปทิส อปทิสส	แสดงอ้าง, อ้าง, กล่าวอ้าง, ชี้แจง [ต. อปทิสฺตฺวา] (อ อปทิสฺ ฌ อปเทโส ญฺ อปทิสฺน)

ปรากฏ

วิ-สุ	+อ	= วิสฺสว	ปรากฏ, มีชื่อเสียง [ต. วิสฺสุโต]
ปาตฺ-ฐ	+อ	= ปาตฺฐว	ปรากฏ, มีปรากฏ, ปรากฏชัด [อช. ปาตฺฐว]
ปาตฺ-ร-ท	+อ	= ปาตฺโร	ปรากฏ, มีปรากฏ, ปรากฏชัด [อช. ปาตฺโรลฺลี]
ป-ญา	+นา	= ปณฺญา (นา>ย)	รู้, ปรากฏ [วัต. ปณฺญยตี ปณฺญายตี อช. ปณฺญายี ต. ปณฺญาโต] (อ ปณฺญา ญฺ ปชานน)

ศึกษา เรียน

ทม	+ณ ฌย	= ทเม-มย	ทราบ, ฟัง [ต. ทนฺโต] (ณฺจฺ ทตฺถิตฺมโก กฺลทมโก ฌย ทมโม อ ทโม)
สิกข	+อ	= สิกข	ศึกษา (อ สิกฺขา ญฺ สิกฺขณ)
อช-อิ	+อ	= อชฺฌมาย	ศึกษา, เล่าเรียน, อ่าน, สาธยาย [วัต. อชิต]
อุ-คท	+ณหา	= อุคคณหา	เรียน, เล่าเรียน [ต. อุคคณหิตฺวา] (ญฺ อุคคณฺ อุกคณฺน)
สั-ณ	+อ	= สชฺฌมาย (เอ>อช)	สวด, สาธยาย, ท่อง (อ สชฺฌมาโย)
ปริ-ย-อาป	+อุณ	= ปริยาปฺณา	เล่าเรียน (ญฺ ปริยาปฺณณ)

แผ่ เปล่ง

ผร	+อ	= ผร	แผ่ไป
ตน	+โอ	= ตโน ตนุ	แผ่ไป, ขยาย
นิ-ฉร	+อ	= นิฉจร	(เสียด, รัศมี) เปล่งออก

ข้าม ผ่าน ขึ้น ลง ตก

ตร	+อ	= ตร	ข้าม, ผ่าน, กลิ้ง [ต. ตินโณ] (อ เวสสนตโร)
อุ-ตร	+อ	= อุตตร	ข้ามขึ้น, ข้าม, ขึ้น [ต. อุตติณโณ]
โอ-ตร	+อ	= โอตร	ข้ามลง, ลง, โอบลง [ต. โอตินโณ] (อ อุตรณ)
รฺห	+อ	= รฺห	ขึ้น, งอก, ปรากฏ, เกิด [ต. รฺหโ] (อ สิโรรฺห อฺ รุโหนํ #เทโวโรหน อภิรุโหน)

อา-รฺห	+อ	= อา-รฺห	ขึ้น, งอก [ต. อารุโห ติ. อารุห #วัต. อภิรุหติ]
อว-รฺห	+อ	= โอโรห	ลง, โน้มลง [#วัต. ปจฺจโรหติ ติ. อโรห]

คาหุ	+อ	= คาห	กวน, คน [ธาตุนี้ไม่มีการซ้อน ค]
อธิ-โอ-คาหุ	+อ	= อธิโณคาห	หยั่งลง, จมลง, โอบลง, เข้าไป [ต. อธิโณคาหโ]

โอ-กม	+อ	= โอกกม	ก้าวลง, หยั่งลง [ต. โอกกมม]
ปต	+อ	= ปต	ตก, ล้ม, (ครรภ) แท้ง [วัต. ปาเตติ เหตุ. ต. ปาติโต เหตุกัม. #วัต. ปปติ] (ณิ ปาณาติปาติ)

อุ-ปต	+อ	= อุปต	บินขึ้น, เหาะขึ้น (อฺ อุปตนิ)
-------	----	--------	-------------------------------

อภิ-อุ-คม	+อ	= อพฺภูคฺคม	บินขึ้น, เหาะขึ้น [ต. อพฺภูคฺคนตฺวา]
อธิ-อุ-ปต	+อ	= อชฺฌุปฺต	ตกลง, โอบลง [ต. อชฺฌุปฺตโต]

ภสฺส	+อ	= ภสฺส	พลัดตก, พลาด, เคลื่อน, หล่น, ล้ม, หัก; รุ่งเรือง, ส่องสว่าง [ต. ภฺฐุ]
------	----	--------	--

ลลฺหิ	+อ	ณณ	= ลงฺฆ ลงฺฆเ-ฆย	กระโดด, เหาะ, เห็น, ลอยไป [#วัต. อุลลฺงฺหติ]
-------	----	----	-----------------	---

ลอย จม

วห	+ย	= วฺยห	ลอย, นำไป [ต. พาหิตฺ พาหโ] (อ ลฺขาวโ (ลฺข-อา-) หิตฺวโ ฌ วาโ ญฺ วาหฺ นวฺ ภาหฺ)
----	----	--------	--

ปลฺล	+อ	= ปลว	ไป, ลอยไป (ในน้ำ)
ปลว	+อ	= ปลว	ไป, ลอยไป (ในน้ำ)
นิ-มุชฺช	+อ	= นิมุชฺช	จม, จมลง, ดำลง, ดำน้ำ [ต. นิมุคฺโค]
ลิตฺ	+อ	= ลีท	ปล่อย; ตืด, ชุ่มชื้น; หลง; หุง, ต้ม, นึ่ง; จม [วัต. โอสาทิติ เหตุ. 'ให้จมลง' ต. ลินฺโน 'ชุ่ม'] (อ กุสิโต (กฺจฺฉิตฺ-ลิตฺ ลบเหลือ กฺ))

นำไป นำมา นำออก (นิ นำคน-สัตว์; หร นำสิ่งของ ...)

นิ นี	+อ	= เน นย	นำไป [วัต. นียติ กัม. ต. นีโต ติ. เนตฺวา] (ณฺวฺ นายโก-ยิกา โลกนายโก ติ เนตา ฌย เนยโย เวเนยโย อนโย วินโย ติ ภาเนตฺติ ญฺ นยนิ)
-------	----	---------	--

อา-นี	+อ	= อาเน	นำมา [ต. อาเนโต]
อป-นี	+อ	= อปเน	นำออก
หฺร	+อ	= หฺร	นำไป [วัต. หฺราเปติ เหตุ. (ไม่วุทธิ) ต. หโต-โฏ] (ณฺย หารโย ญฺ รโหฺรณฺ)

อภิ-หฺร	+อ	= อภิหฺร	นำไป [ต. อภิหโต-โฏ ติ. อภิหฺรฺหฺ]
อา-หฺร	+อ	= อาหฺร	นำมา [ต. อาหโต-โฏ] (ณ อาหโร)

โอ-หฺร	+อ	= โอหฺร	นำลง ปลงลงหมด [วัต. โอหาราเปติ เหตุ. (วุทธิ)]
นิ-หฺร	+อ	= นิหฺร	นำออก, ขับไล่ (ใช้กับคนได้)

ป-อช	+อ	= ปาเช	ขับ, ต้อน, ไล่
อป-หฺร	+อ	= อปหฺร	นำไปทิ้ง, ฉวยเอาไป

หฺร	+ส	= ชฺคิฺส	ปรารถนาจะนำไป, อยากรนำไป
วห วฺห	+อ	= วห	นำไป, เจริญ, เพิ่มขึ้น [ต. วฺหโ]

ทิ้ง สละ ละ เว้น

ชิป	+อ	= ชิป	ทิ้ง, ขว้าง, โยน; ใส, จาม [วัต. ชิปาเปติ เหตุ. (ไม่วุทธิ)] (อ จิตฺตฺกฺเขโป)
-----	----	-------	--

ฉทฺท	+ณณ	= ฉทฺทเ-ทย	ทิ้ง, ขว้างทิ้ง [ต. ฉทฺทติโต] (ณฺวฺ กจฺวรฉทฺทโก-ทิกกา)
------	-----	------------	---

ฉฺก	+อ	= ฉฺก	โยนทิ้ง, นำออก, ขับไล่ [ต. ฉฺทฺท ติ. ฉฺทฺโ]
จช	+อ	= จช	สละ, บริจาค [ต. จตฺโต]

วิ-สชฺช	+อ	= วิสชฺช	(ณ จาโค อติปริจาโค ญฺ จชน)
วิ-สชฺช	+อ	= วิสชฺช	สละ, แบ่งปัน; แก้ว/ตอ (คำถาม) [#วัต. นิสชฺชติ, อุลลชฺชติ] (อฺ วิสชฺชชนา)

รห	+อ	ณณ	= รห รห-หย	สละ, ทิ้ง
ป-หา	+ย	= ปหฺย	ปหฺย ปหฺย ปหาย	ละ, สละ, ทิ้ง, ปล่อย; เสื่อม, เลว [ต. ปหฺโน ติ. ปหาย #โอหาย] (ติ ขานิ #ปฺรหานิ)

หา	+อ	= ขห ขหา	(เทวภาว) ละ, สละ, ปล่อย ... [ต. หิตฺวา ขหิตฺวา] (อ สพฺพชฺชโ)
----	----	----------	---

อฺชฺฌ	+อ	= อฺชฺฌ	สละ, ละ, ทิ้ง	
วชฺชี	+อ	ณณ	= วชช วชช-ชย	เว้น, สละ, แบ่งปัน [#วัต. ปฺริวชฺชติ] (ณฺย ปพฺพชช)

สฺร	+ณณ	= สฺเร-รย	สาเร-รย	ขัดไป, ละ, ทิ้ง; ขยาย, พิสดาร
ป-สฺร	+ณณ	= ปสาเร-รย	เหยียด (มือ, แขน)	

นุท	+อ	= นุท	ขัดไป, ขว้าง, ทิ้ง, ขจัด, บรรเทา [#วัต. วินทติ ปนุทติ อปนุทติ]
-----	----	-------	---

ส่งไป

เปส	+ณณ	= เปเส-สย	ส่งไป [ต. เปสิโต]
ปห	+ณณ	= ปาเห-หย	ส่งไป [ต. ปหิตฺ ตฺพ. ปาเหตฺพโ]

ป-หิ	+ณณ	= ปหิณ ปหิณา	ส่งไป [ต. ปหิตฺ]
อุ-ยฺช	+เอ	= อุยโยเช	ส่งไป [ต. อุยโยชิตฺ]

รวม รวบรวม

สํ-หฺร	+อ	= สํหฺร	รวบรวม, ย่อ
สํ-คห	+ณหา	= สงคณฺหา	สงเคราะห์, รวบรวม (อ สงคโ)

จิ	+นา	= จินา	ก่อ, ส่งสม (อ #สนฺนิจโย อุจฺจโย ปฺริจโย)
----	-----	--------	--

ขอ

ภิกฺข	+อ	= ภิกฺข	ขอ (อฺ ภิกฺขุ อ ภิกฺขา)
ยาจ	+อ	= ยาจ	ขอ (ณฺวฺ ยาจโก)

วร +ณณย = วาเร ขอ, ต้องการ

ให้ ได้ ลัก

ทา +อ = เท ททา (ททา) ให้ [วัด. ทชชติ ทมมิ ทมม; ทียติ ทียติ กัม.

สัต. ทชเชยย ทชชา ทชชฺ ทชชฺ ทีย. อททา อทท อช. อททา อทฺส ภวิส. ทสสติ มาน. ททมาโน ตัพ. ทาทพโพ

ต. ทินโน ทตโต ตู. ทตวา] (ณิ อทินนทายี ณฺว ทายโก

อนนทายโก-ยิกา ตู ทาตา ณย เทยโย อ อายุโท พลโท ปุรินทโท

ณ ทายโย ทานทายโย ทายฺ ยุ ทานมิ)

ปฏิ-ทา +อ = ปฏิเท ให้กลับ, ให้คืน

ปริ-วิส +อ = ปริวิส ให้/ถวาย/เลี้ยง อาหาร, อังคาส (คำเขมร)

นิ-ยต +ณณย = นิยยาเท-ทย (ต>ท) มอบให้, แลกเปลี่ยน

(คัมภีร์ฝ่ายศาสนาแปลง ต เป็น ท ส่วนคัมภีร์ฝ่ายโลกียะไม่แปลงเป็น ท)

ปฏิ-ปท +ณณย = ปฏิปาเท-ทย มอบให้, จัดหาให้, จัดแจง, ให้สำเร็จ, บันดาล

โอ-?? +ณณย = โอนฺเน-ชชย อุทิศ, ให้, ล้าง, ชำระ

ลก +อ = ลก ได้ [อช. อลตถ (=อลถ) อลตถ (=อลถ)

ภวิส. ลจจติ ตัพ. ลททพโพ ต. ลทโธ ตู. ลทธา ลทท ตฺ. ลทฺธฺ ณย. ลทภา]

(ช ทูลโก สุลโก ณย ลพโก ณ ลาโก ตี ลทธิ)

ปฏิ-ลก +อ = ปฏิลก ได้เฉพาะ, กลับได้

วิท +อ = วินท ได้, ประสบ; พิจารณา; ยินดี

จร +ณณย = โจเร-รย ลัก, ขโมย [อช. โจเรสิ โจเรสุ โจเรยิ โจเรยิสฺ]

(ตู โจเรตา ณ โจโร)

เถน +ณณย = เถเน-นย ลัก, ขโมย

อว-ทร +อ = อวทร ลัก, ขโมย (ณ อวทาโร)

จับ รับ ถือ

คท +ณณา = คณหา ถือเอา, จับ, รับ [วัด. คณหาติ คณหติ; คยหติ กัม.

อช. อคณหิ คณหิ อคคเหลสิ คณหิสฺ; อคาหยิ ณย เทต.

ภวิส. คเหลสสติ ตู. คเหตุวา ตฺ. คเหตุ] (ณฺว คาทโก ณย คยหฺ อ เคหฺ วิคคโห

ณ คาทโ ปตตคคาทโ รชชคคาทโ รลมิคคาทโ องกสคคาทโ ฆรฺ ยุ คณหฺ คณหมิ)

ป-คท +อ ณณา = ปคท ปคณหา ถือ, จับ, ประคอง, ยกย่อง,

อุคหนฺน [ต. ปคคยท] (อ ปคคโห ยุ ปคคณหมิ)

ปฏิ-คท +ณณา = ปฏิคคณหา รับเฉพาะ, รับประเคน

อา-ทา +ย = อาทีย ถือเอา, ยึดถือ [ต. อาทาย อาทียิตวา อาทียิตวา

#ปริยาทาย อาณ. อนุปาทียาโน น-อุป-อา-ทาย] (อ #อุปาทา)

สํ-อา-ทา +ย = สมาทีย ถือเอา, ยึดถือ [ต. สมาทาย สมาทียิตวา]

สํ-อา-ทา +ณนาเป เทตฺ. = สมาทเป ให้ถือเอา แปลให้เป็นกัตตุวาจาก

ในความหมายว่า 'ชักชวน' [ต. สมาทเปตวา ต. สมาทปิโต] (ณฺว สมาทปิโก)

สํ-อา-ทย +เอ = สมาทเป (ย>ป) ชักชวน [ต. สมาทปิโต] (ณฺว สมาทปิโก)

อา-มส +อ = อามส จับต้อง, ลูบคลำ [ต. อามฺฐฺโร]

ปรา-มส +อ = ปรามส จับต้อง, ลูบคลำ, ยึดมั่น [ต. ปรามฺฐฺโร] (ณ ปรามสโร)

จุป +อ = จุป ถูกต้อง, สัมผัส [#วัด. อจจุปติ อา-จุ/น-จุป]

ฝุส +อ = ฝุส ฝุสส ถูกต้อง, สัมผัส [ต. ฝุสฺโร ตฺ. ฝุสฺจฺ] (ณ ฝุสโร)

หน +อ = จรด, ชน, กระทบ [ต. อาทจจ #อุปทจจ

ปฏิทณฺญ อุทจจ ถอนขึ้น]

สํ-ปฏิ-อิสฺ +อ = สมปฏิจจ รับ, รับพร้อม

ลา +อ = ลา ถือเอา (ณฺว มหุลลโก)

อนุเคราะห์ ช่วยเหลือ

อนุ-คท +ณณา = อนุคคณห-หา อนุเคราะห์, ช่วยเหลือ

อุป-ถลิ +อ = อุปถมก อุปถมก ช่วยเหลือ, ทำให้มั่นคง, อุคหนฺน,

อุปถัมภ, คำจุน, สนับสนุน [ต. อุปถมภิตวา]

ใส่เข้า เก็บ ถอน เอาออก

ป-ชিপ +อ = ปกชิป ใส่, ใส่เข้า [ต. ปกชิตโต]

นิ-ชิป +อ = นิกชิป เก็บ [ต. นิกชิตโต]

อา-วท +อ = อพพท ถอน; นำมา [ต. อพพยท] (ณ อวาาโ

อวาาหฺ (มจลล) #วิวาาหฺ (มจลล)

ปฏิ-สท +ณณย = ปฏิสทาม-มย เก็บรักษา, ยึดครอง [#วัด. สทามตวา] (ยุ ปฏิสทาม)

ดึง ลาก ชูด ชัก ยก

นิ-กทม +อ = นิกกทม ดึงออก, ลากออก

อา-กทม +อ = อากกทม ดึงออก, ลากออก, ชูด, ชัก

อฉิ อณจ +อ = อณจ ดึง, ลาก, ชูด, ชัก

อุ-ชิป +อ = อุกชิป ยก, ยกขึ้น [ต. อุกชิตโต]

อา-รूप +ณณย = อาโรเป-ปย ยก, ยกขึ้น [ต. อาโรปิโต] (ยุ อาโรปมิ)

วิ-โอ-รूप +ณณย = โวโรเป-ปย ยกลง; ปลงลง [วัด. (ชวิตา) โวโรเปติ

ปลงลงจากชวิต =ฆ่า ต. โวโรปิโต] (ยุ โวโรปมิ)

เหยียบ ทูบ ตี ฆ่า ทำร้าย เบียดเบียน

อา+กม +อ = อกกม เหยียบ, ย่ำ [ต. อกกนโต]

มถ มตถ +อ = มถ มตถ มถ รวบกวณ, ทำให้วุ่นวาย, ย่ำยี

มทท +อ = มทท เหยียบ, ย่ำ, ย่ำยี, ขย่ำ [ต. มตโต]

โอ-มทท +อ = โอมทท เหยียบลง, ขย่มลง ...

ป-ทร +อ = ปทร ประหาร, ทูบ, ตี (ลิ่งมีชวิต) [ต. ปทโต]

บุถ +ณณย = บุถย โปเถ-ถย ประหาร, ทูบ, ตี [#วัด. นิปโปเถติ]

กฏ +ณณย = โกฏ-ฎย ตอก, ต่ำ, ทูบ, บุ

โกฏฎ +อ ณณย = โกฏฎ โกฏฎ-ฎย ตอก, ต่ำ, ทูบ, บุ

หน +อ = หน ฆ่า, เบียดเบียน, กำจัด [วัด. ทถญติ กัม;

วธติ วธติ (หน>วธ); วธติ เทตฺ; ฆาเตติ (หน>ฆาต); ฆาเตติ ฆาตยติ เทต.

สัต. ฆาตย เทต. ต. ทโต ตู. หนตวา วธิตวา ฆาเตตวา ตฺ. หนตฺ]

(ณิ ปาณฆาติ ปรูปฆาติ ณฺว ฆาตโก โคฆาตโก โจรฆาตโก ฆสฆาตโก

ตุ หนตวา วฆตวา รู วฐ ณย วฆเณ ณ วโร อนุปฆาโต ยุ อาฆาตน)

ทุ +ณณณา; นา = ทุเณ ทุณา ทุณา เบียดเบียน (อ อุปททโว)

หน +ย = ทถญ เบียดเบียน, กระทบกระทั่ง [วัด. ทถญติ กัต.]

หิสิ +อ ณณย = หิสฺ หิส-สย เบียดเบียน (ณฺว อหิสโก (น-))

ปีฬ +ณณย = ปีฬ-ฬย เบียดเบียน, บีบคั้น, ฆ่า

ฆฎ +ณณย = ฆฎ-ฎย เบียดเบียน, เบียดเสียด, รวมกัน

พาร +อ = พาร ห้าม; ทำลาย, ฆ่า, เบียดเบียน (อ อาพาโร)

พุธิ พธ +ณณย = พุณเร-ธย เบียดเบียน (ณ ปลิโพโธ (ปริ-))

เหฐ	+อ	=	เหฐ	เปียดเปียน, บิปปัน <i>[#วัต. วิเหฐติ]</i>
วิธ	+ย	=	วิธม	ทาง, เสียดทาง <i>[ต. วิทฺโธ ตฺ. วิทฺธา]</i>
ปฏฺวิธ	+ย	=	ปฏฺวิธม	ทางตลอด <i>[ต. ปฏฺวิทฺโธ ตฺ. ปฏฺวิทฺธา]</i>
รุษ	+ย	=	รุษช	ทาง, เสียดทาง; เป็นโรค, เจ็บป่วย <i>(ณ โรโค)</i>
ภู	+ณณ	=	โกณฺหุ-ภูย	ดี, พุบ, เคาะ, ตัด, เกี้ยว, ปั้น
อา-ภู	+ณณ	=	อาโกณฺหุ-ภูย	ดี <i>(กลอง), ...</i>
ทุส	+ย	=	ทุสส	ไม่ชอบใจ, ทำลาย, ประทุษร้าย <i>[ต. ทุฏฺฐฺ (ณ โทโส ปโทโส)]</i>
อป-ราธ	+ย	=	อปรชม	ประทุษร้าย, ผิด

ตัด เจาะ ทำลาย แยก เลื่อม

ลู	+นา	=	ลุนา ลุนา	ตัด, เกี้ยว <i>[ต. ลูโน] (ยุ ลวนํ โลณ)</i>
กนฺต	+อ	=	กนฺต	ตัด, ผ่า, เชือด, ควัก; กรอด้าย, ปั่นด้าย
ผล ผพ	+ณณ	=	ผาเล-ลย	ตัด, ผ่า
เว	+อ	=	วย วาย	กรอด้าย; ให้เหี่ยวแห้งไป; สรรเสริญ; สำรวม <i>(ณ วายู วายเ ตนตวาย)</i>
กุส	+อ	=	กุส	ตัด, ด่า ...
จฺ	+นา	=	จฺนา	กำจัด, ทำลาย
จฺส	+ณณ	=	จฺเส-สย	กำจัด, ทำลาย
ทุส	+ณณ	=	ทุเส-สย	กำจัด, ทำลาย, ประทุษร้าย <i>(ณฺ ทุสทฺสโก กฺกฺทฺสโก)</i>
ทล	+อ ณณ	=	ทล ทาเล-ลย	ทำลาย, แยก <i>[#วัต. ปทาเลติ]</i>
ภิท	+อ	=	ภินท	ทำลาย, ต่อย, ตัด; ต่างกัน <i>สมม. [ต. ภินโน] (ตุ มาตตฺตา)</i>
ภิท	+ย	=	ภิชช	แตก; ต่างกัน <i>อกมม. [ต. ภินโน #วัต. ปภิชชติ]</i> <i>(อ #ปฏิสมภิทา ณ เกโท สีสเกโท)</i>
ผล	+อ	=	ผล	แตกสลาย; ทำลาย; สำเร็จ, เผล็ดผล
มุลล	+อ	=	มุลล	บาน, เมยออก, แยก, ทำลาย, สลาย <i>[ต. มุลลโต]</i>
มุฏ	+อ ณณ	=	มุฏ โผณฺหุ-ภูย	บาน, เมยออก, แยก, ทำลาย, สลาย; สะบัด, ปรบ <i>[ต. มุฏโล] (ยุ โผณฺนํ ปรบ(มือ))</i>
ภณช	+อ	=	ภณช	หัก, ผ่า, ทำลาย <i>[ต. ภณโค ภาณฺฐฺ (ณ ภณโค ภงโค)]</i>

ภช+อ	=	ภช	แบ่ง, จำแนก; คบ, เสพ <i>(ณฺ ภาโคโย)</i> <i>ณ สวิภาโค ทิ ภตติ วิภตติ ยุ ภชน)</i>	
ภาช	+ณณ	=	ภาชช-ชย	แจก, จำแนก <i>(ณ ภาโค ทิ วิภตติ)</i>
นส	+ย	=	นสส	ฉิบหาย, พิณาศ <i>[วัต. นาสติ นาสยติ เทต. นฏฺฐฺ; นาสโต เทตฺกัณ.] (ณฺ ฏฺ กบฺวินาสโก ณ วินาส)</i>
ลี	+อ ย	=	ลย ลาย ลีย	ละลาย, พิณาศ, ย่อยยับ <i>[วัต. วิลียติ]</i>
เฉ	+อ	=	ฉว	ตัด, ฉีก, ขาด, ทำลาย <i>[ตฺ. เฉตฺวา]</i>
ฉิท	+อ	=	ฉินท	ตัด, บั่น, แบ่ง, ผ่า, ทอน, ชิง <i>สมม. [ต. ฉินโน ตฺ. อจฉินทฺ อ-ฉิท] (ณฺ สนฉิจเฉท)</i>
อา-ฉิท	+อ	=	อจฉินท	ตัด, ชิง <i>สมม. [ต. อจฉินโน ตฺ. อจเฉชชฺ อา-ฉิท-ย]</i>
สํ-อ-ฉิท	+อ	=	สมจฉินท	ตัดขาด ... <i>สมม.</i>
อ-ฉิท	+อ	=	อจฉินท	ตัด, ขจัด <i>สมม. [วัต. อจฉิชชติ กัณ. ต. อจฉินฺทฺฐฺ 'อันหาทั้ง, อันเป็นแดน']</i>
ฉิท	+ย	=	ฉิชช	ขาด, ทะลุ, แยก, สลาย <i>อกมม. [วัต. #ปจฉิชช; ต. ฉินโน]</i>
ฉิทท	+ณณ	=	ฉิทท-ทย	เจาะ, เป็นรู, เป็นโพรง
เฉท	+ณณ	=	เฉทท-ทย	ตัด, ผ่า ...
ชฺ	+ย	=	ชฺย	สิ้น, เลื่อม, หมด; อยู่, อาศัย <i>[วัต. เขเปติ เทต. ต. ชฺโณ] (ณ ชโย ปริกชโย ธนชโย)</i>

ขุด ไถ ไส

กส	+อ	=	กส กสฺส	ไถ, เสือก, ไส <i>[วัต. กสาเปติ เทต. (ไม่ทฺธิ)]</i> <i>ต. กสฺฐฺ (ณฺ ฏฺ กสโก กสฺสโก อี กสิ)</i>
ชน	+อ	=	ชน	ขุด, เจาะ, ไช <i>[วัต. ชนาเปติ เทต. (ไม่ทฺธิ) ต. ชโต] (กฺวิ #สงฺโข (ส-) ตฺ ชตตฺตา)</i>
ตจฉ	+อ	=	ตจฉ	ถาก, ไส, ทำให้บาง <i>(ณฺ ฏฺ ตจฉโก)</i>
ลิข	+อ	=	ลิข	เขียน; ทำให้บาง (กลึง, ขัด, ขุด)

กด งอ

อิลช	+อ	=	อิลช	งอ, คู้เข้า <i>[#วัต. สมิลชชติ, สมมิลชชติ]</i>
กฏ	+อ	=	กฏ	กด, ค้าง, งอ, โกง, บิด, ตัด, เกี้ยว, ปั้น

ภช	+อ	=	ภช	กด, งอ, (ง) ขด <i>[ตฺ. #อาภชชิตฺวา (นัง) คู้(บัลลังก์)]</i>
ครอบงำ กดขี่				
อภิ-ภู	+อ	=	อภิว	ครอบงำ <i>[ต. อภิวโต ตฺ. อภิวุยฺย] (กฺวิ อภิว #สหพภิว)</i>
ป-สท	+อ ย	=	ปสท ปสยท	กดขี่, ข่มเหง <i>[ต. ปสยท] (ณฺ ย ปสยโท)</i>

สำเร็จ

กปฺป	+อ ณณ	=	กปฺป กปฺเป-ปย	สำเร็จ, กำหนด, ถึง, บรรลุ; ทำ, คิด, นึก... ; ตัด, โกง
ตีร	+ณณ	=	ตีเร-รย	ทำ(กิจ)สำเร็จ <i>(ยุ สนตีรม)</i>
สิจฺ	+ย	=	สิชม	สำเร็จ <i>[ต. สิทฺโธ] (ติ สมิทฺธิ)</i>
สาธ	+อ ย	=	สาธ สาธย	สำเร็จ <i>[วัต. สาธติ เทต.]</i>
สํ-อิธ	+ย	=	สมิชม	สำเร็จ
สํ-ปท	+ย	=	สมปชช	ถึงพร้อม, สำเร็จ, สมบูรณ์ <i>[วัต. สมปาเทติ เทต. ต. สมปตฺโต สมปโน; สมปาติโต เทตฺกัณ.]</i> <i>(อ สมปทา ทิ สมปตฺติ)</i>
นิ-ฐฺ	+อ	=	นิฐฺฐ	ตั้ง, ตั้งลง, สำเร็จ, จบ <i>[ต. นิฐฺฐโต]</i>
นิ-ปท	+ย	=	นิปชช นิปชช	ถึงพร้อม, สำเร็จ, สมบูรณ์ <i>[วัต. นิปพาเทติ เทต. ต. นิปปโน นิปพโน] (ติ นิปปตฺติ นิปพตฺติ)</i>
อว-โส	+ย	=	อวสย	จบลง, สำเร็จลง, สิ้นสุดลง <i>[ต. อวสโต #วัต. ปรีโยสาเปติ เทต.] (ณ อวสาโย ยุ อวสานํ โอสานํ ปรีโยसान)</i>

เจริญ สว่าง รุ่งเรือง มั่นคง

วฑฺฒ	+อ	=	วฑฺฒ	เจริญ, งอกงาม, เติบโต, เพิ่มขึ้น <i>[วัต. วฑฺฒเตติ เทต. ตฺ. วฑฺฒตฺวา เทต. ต. วุชฺโณ] (ติ วุชฺณ)</i>
รุจ	+อ	=	โรจ	รุ่งเรือง, งดงาม <i>[#วัต. วิโรจติ]</i>
ชุต	+อ ณณ	=	โชต โชเต-ตย	สว่าง, รุ่งเรือง, โพลง <i>(ยุ โชตโน)</i>
ทีป	+ย	=	ทีปป	สว่าง, รุ่งเรือง, โพลง; ร้อน, ไหม้ <i>[#ต. อาทิตฺโต] (ณ ทีโป ปทฺธิโป ประทีป, โคมไฟ ทีโป ทวีป ทิ ทิตฺติ ความสว่าง รุ่งเรือง)</i>
ภา	+อ	=	ภา ภาย	สว่าง, รุ่งเรือง, แจ่มแจ้ง <i>[#วัต. วิภาติ วิภายติ ปภาติ ปภีภาติ ต. วิภาโต] (กฺวิ #ปภา)</i>

สุส +ย = **สุสสุ** แห้ง, เที่ยว, ผอม, ชูบชืด [*ต. สุกโก สุกโข*]
 สุกข +อ = **สูกข** แห้ง, ไม่สนใจ, ไม่ตั้งใจ [*วัด. สุกขาเปติ เหตุ. ตาก(จีวร) ต. สุกโก สุกโข*]

ห้าม ปิด กั้น บัง เปิด ทุ่ม่ม

วร +อ ฌณย = **วร วาเร-รย วเร-รย** ปิด, กั้น [*#วัด. อวารติ*]
(ณย นิวารโย ทุนนิวารโย)
 วิ-วร +อ ฌณย = **วิวร วิวเร-รย** เปิด [*วัด. วิวราเปติ เหตุ. (ไม่อุทฺธิ) ต. วิวัญ*]
 นิ-วร +ณณย = **นิวาเร-รย** ห้าม, กั้น (*ยุ ทนตาวรรณ*)
 ปริ-วร +ณณย = **ปริวาเร-รย** กั้นรอบ, แวดล้อม [*ต. ปริวุโต*] (*ณ ปริวาโร*)
 รุช +อ เอ = **รุช รุณฺธิ รุณฺธิ รุณฺเธ รุณฺโธ** ปิด, กั้น, ห้าม [*ต. รุทฺโธ*]
 ถก +อ ฌณย = **ถก ถก-กย** ปิด, กั้น, กระทบกระทั่ง

ฉท +ณณย = **ฉาท-ทย** มุง, บัง, ปิด กั้น, ปิดบัง [*ต. ฉนฺโน #วัด. ปฏิจฉาเทติ*]
 อา-ฉท +ณณย = **อจฉาท-ทย** ทุ่ม่ม, ปกปิด
 นิ-วส +ณณย = **นิวาเส-สย** ทุ่ม่ม [*ต. นิวุตโต*] (*ณ นิวาโส*)

ปริ-ธา +อ = **ปริธา ปริท** ทุ่ม่ม
 ปา-อา-ร-อุป +อ = **ปารูป** ทุ่ม่ม (*ยุ ปารุปน*)
 ปิ-ธา +อ = **ปิธา ปิท** ปกปิด, ห่อหุ้ม, ปิด, กั้น [*วัด. ปิททาเปติ เหตุ. (ไม่อุทฺธิ) ต. ปิทฺทิตโต ปิทฺทิต*]

อปิ-ธา +อ = **อปิธา อปิท** ปกปิด, ห่อหุ้ม, ปิด, กั้น [*ต. อปิทฺทิตโต อปิทฺทิต*]
 กุชช +อ = **กุชช** ค้ำ, ค้ำลง, ค้ำหน้า, กั้นหน้า [*#วัด. นิกกุชชติ*]
 อุ-กุชช +อ = **อุกุชช** หงาย, หงายขึ้น

สำรวม ระวัง

สั-วร +อ ฌณย = **สัวร สัเว-รย** สำรวม, ระวัง, ปิด, กั้น (*อ สัโร ยุ สัรรณ*)
 สั-ยมุ +อ = **สัยมุ สัยจ** สำรวม, คุมอินทรีย์ [*ต. สัโยโต*] (*อ สัโย สณฺณโย*)
 ขมก ขภิ +อ = **ขมก** คุมไว้, ปิดกั้น, ขัดขวาง; ค้ำจุน [*#ต. วิกขมกเตวา*]
(ณ #วิกขมโก ขมโก ไม้ค้ำ, ผู้ค้ำจุน ยุ #วิกขมกาน)

ผูก ร้อย ติด

พนฺธ +อ = **พนฺธ** ผูก, พัน, มัด, รััด [*ต. พนฺโธ พทฺโธ*]
 ลี +ณ = **ลีโณ** ผูก, พัน, รััด
 สั-นท +ย = **สนนฺยท** ผูก, สวม (*ทระ*) [*ต. สนฺนทฺโธ ต. สนฺนยท*] (*ยุ #อุปนฺยท*)
 เวฐ +อ ฌณย = **เวฐ เวฐฺ-ฐย** ผูก, พัน, รััด [*ต. เวฐฺตวา #วัด. นิพเพฐฺติ*]
 วุ +ณ = **วุณา** ร้อย
 ลพิ +อ = **ลมพ** เหนี่ยว, แขนว, ห้อย, คล้อง [*#วัด. วิลมพติ*]
ยิตฺเหนี่ยว, ห้อย ... อวลมพติ พิงพา, ห้อย ...
 ลค +อ = **ลค ลคค** ติด, ข้อง, เกี่ยวข้อง, แขนว, คล้อง [*ต. ลคโค*]
 สชช +อ = **สชช** ติด, ข้อง, ไม่คล่อง [*ต. สจฺจฺฐ*] (*ณ อุปสคโค*)
 ลิว +ย = **ลิวพ** เย็บ

ประดับ ตกแต่ง

ปิลฺธิ +อ = **ปิลนฺธ** ประดับ, ตกแต่ง
 มจิ +อ เอ = **มณช มณฺเช** ประดับ, ตกแต่ง (*ยุ มณฺชาน*)
 ภูส +อ ฌณย = **ภูส ภูเส-สย** ประดับ, ตกแต่ง (*ยุ #วิภูสณ*)

ปล่อย พัน

มุจ +อ = **มุจ** ปล่อย, แก้, ถอด สกมม. [*อช. โมจยิ ย อาคม*]
ภวิส. โมจชติ ต. มุจฺโต ต. โมเจตฺ #โอมุโก
 มุจ +ย = **มุจจ** หลุด, พัน สกมม. [*ภวิส. โมจชติ ต. มุจฺโต*]
(อ โมจโย วิโมจโย ตี วิมุจติ)

อยู่ อาศัย

วิ-หฺร +อ = **วิหฺร** อยู่, อาศัย (*ณ สุขวิหฺริ ณ วิหฺโร*)
 วส +อ = **วส** อยู่, อาศัย [*ภวิส. วจฺจติ ต. พ. วตฺตพพ*]
ต. วุตฺโต #นิวุตฺโต] (*ณ สวตฺตวาสี ทิสวาสี*)
 อธิ-วส +อ = **อชฺชิวส** อยู่ทับ, อยู่อาศัย, รัับ (*ค่านิมิต*), อดกลั้น,
 สิ่ง, สิ่งสติดิษฐ์ [*วัด. อชฺชิวสตี เหตุ. ต. อชฺชิวสโต อชฺชิวสโต กัด. กัม. เหตุกัม.*]
 อธิ-อา-วส +อ = **อชฺชิวส** อยู่ครอบครอง
 ปฏฺิ-วส +อ = **ปฏฺิวส** อยู่, อาศัย

อา-วส +อ = **อาวส** อาศัยอยู่, อยู่ครอง (*ณ อาวสโต #สํวาโส ถ อาวสโต*)

ฉาบ ทา เปื้อน ย้อม

ลิป +อ = **ลิป** ฉาบ, ทา, ลูบไล้
 มกข +อ ฌณย = **มกข มกฺข-ชย** ทา, ลูบไล้, ลบหลู่
 รนช +อ ย = **รช รนช รนชช** ย้อม, กำหนด [*ต. รตฺโต*] (*ยุ รนช*)

เผา ไหม้ ต้ม หุง สุก

ปจ +อ = **ปจ** หุง, ต้ม, ปิ้ง (*อาหาร*), เผา, ไหม้ สกมม.
[วัด. ปจฺจติ กัม.; ปจาเปติ เหตุ. (ไม่อุทฺธิ) มาน. ปจฺจมาโน กัม. ต. ปกโก]
(อ นิปโก ณ ปาโก)
 ปจ +ย = **ปจจ** สุก สกมม. [*ต. ปกโก*] (*ณ วิปาโก ปริปาโก*)
 ตป +อ ย ฌณย = **ตป ตปฺป ตปฺเป-ปย** ร้อน, ร่ำร้อน, เผา; อิ่ม, เอิบอิ่ม
[ต. ตตฺโต] (ณ อตฺตปปี อ ตตฺโป ณ อตฺตปโป อตฺตปโป)
 ตป +อ = **ตป** สะดุ้ง, กลัว; เป็นใหญ่ [*วัด. #อตุตฺตปติ โอตฺตปฺปติ*]
(อ โอตฺตปฺป)

ณป +อ ฌณย = **ณป ณาเป-ปย** เผา, ไหม้ [*วัด. ณาเปติ กัด. เหตุกัด.*]
ต. ณาโม; ณาปีโต เหตุกัม. ต. ณาเปตฺวา กัด. เหตุกัด.]

ณเ +อ = **ณเ ฌาย** (*เอ> อาย*) เผา, ไหม้, ร่ำร้อน, สว่าง; เฟ้ง, คืด [*ต. ฌายิตฺวา*]

ทท ทท +อ = **ทท ทท** ไหม้ (*อันไพ*) เผา [*วัด. ททตี มาน. ทททมาโน กัม.*]
ต. ททฺโธ] (*ณฺว ฉวาทโก ณ ปริฬาโห ยุ #อาพาหน*)

ป-กฺถ +อ = **ป-กฺถ** เตือด, เตือดปล่าน [*ต. ป-กฺถ*]
 วส +ณณย = **วาเส-สย** อบ, รม (*ทำให้มีกลิ่นหอม*) (*ณ วาโส*)

ชำระ กวาด ล้าง อาบ สะอาด บริสุทธิ์

สั-มชช +อ = **สมมชช** ปัด, กวาด, ขัด, ถู, นวด
 ปริ-มชช +อ = **ปริมชช** ปัด, กวาด, ขัด, ถู, นวด, ลูบ, คล้า
 โธว +อ = **โธว** ล้าง
 ป-ชล +ณณย = **ป-ชลา-ลย** ล้าง, บ้วน (*ปาก*), ชำระ
 ปุณฺจ +อ = **ปุณฺจ ปุณฺช** เช็ด, ถู, ชำระ, กวาด

สุธ +ย = สุขณ หมดจด, บริสุทธิ์, สะอาด
[วัต. โสเธติ โสธยติ เหตุ. 'ให้หมดจด' โสธาเปติ โสธาปยติ เหตุ. 'ให้ชำระ']

ต. สุทฺโธ; โสธิตฺ เหตุกัมม. 'ให้หมดจด' (ติ สุทฺธิ #วิสุทฺธิ ยฺ สุขณน)

สุจ +อ เอ = สุจ สุเจ สะอาด, หมดจด; แสดง, ไป, เป็นไป (ณ โลโก ยฺ โจนน)

ปุ +อ นา = ปว ปุณา ชำระ, สะอาด, หมดจด (ณฺว ปาวโก)

นุหา นหา +ย = นุหาย นหาย อาบ [วัต. นุหาเปติ เหตุ. (ไม่ทอ)] (ยฺ นุหานน)

ขฺส +อ = ขฺส ลี, ภู, บด

เชื้อถือ เลื่อมใส ผ่องใส เศร้าหมอง ขุ่นมัว

ลฺ-ธา +อ = สนธา สททท เลื่อมใส, เชื้อถือ; เชื่อมต่อ (อิ สนธิ)

ป-สท +อ = ปสิท ไม่มีมลทิน, หมดจด, ผ่องใส [วัต. ปสาเทติ เหตุ. ต. ปสนโน]

ป-สท +ณณย = ปสาเท-ทย ยินดี, เลื่อมใส [วัต. ปสาเท-ทยติ กัด. เหตุกัต.] (ณ ปสาโท)

เท +อ = ทย รักษา, ป้องกัน; หลับ; ชำระ; ตูหมิ่น [#วัต. นิททายติ ไวยาทยติ ต. ปรีโยทาเปตฺวา] (อ ทยา #นิททา ยฺ #ไวทานํ ไวยาปนํ)

กิลิส +ย = กิลิสฺส เศร้าหมอง, เปียดเปียน, แผลผา [ต. กิลิสฺสฺฐี]

ลูลิ +อ = ลูนถ เศร้าหมอง, ขุ่นมัว, เปียดเปียน, เดือดร้อน

รักษา คุ้มครอง เลี้ยง

รกข +อ = รกข รักษา (ณฺวี วาจานฺรูกฺขี ณฺว รุกฺโข-ชิกา

#อารกฺโข วฺสานฺรูกฺโข ตฺ รุกฺขิตา ข ทฺรูกฺโข ยฺ รุกฺขณ)

ปาล +ณณย = ปาเล-ลย รักษา (ณฺว ปาลโก โคปาลโก ธนปาลโก

ปเวณิปาลโก ตฺ ปาลยิตา ณ ทฺวารปาโล อฺยฺยานปาโล)

กิต +ฉ = ติกิจฉ (ทฺวภาว) รักษาโรค, เยียวยา; ฐู; ปราบณา; อยู่; สงสัย (อ #วิกิจฉฉา)

คูป +อ = โคป คุ้มครอง, ปกครอง, รักษา [ต. คุดโต]

(ณฺว สฺฐานโคปโก ณ โคโป ติ คุดติ อินฺทฺริยคุดติ)

ภร +อ = ภร เลี้ยงดู; นำไป [ต. ภโต-ภฺ โภจ] (ตฺ ภตฺตา

ข ทฺพภโร สฺภโร ณฺย ภาริโย อ มาตาเปติภโร อตฺตภโร ติ ภติ ยฺ ภรณ)

ปุส +อ ย นา ณณย = ปุส ปุสฺส ปุสฺสนา ไปเส-สย เลี้ยงดู (ณฺว มาตุโปสโก)

ชคค +อ = ชคค ประคอง, ประคับประคอง, ปฏิบัติ, ซ่อมแซม [#วัต. ปฏิชคคติ] (ณฺว วิหารปฏิชคคโก)

ชนะ แพ้

ชิ +อ = เช ชย ชนะ [ตฺวณฺตฺ. ชิตฺวา ต. ชิตฺ ตฺ. ชิตฺวา]

(ภฺวิ มารชฺ ตฺ เขตฺตา อ ชโย วิชโย ยฺ ชยณ)

ชิ +นา = ชินา ชนะ [อฺช. อจฺนิ #ปฏิชินาติ ตฺ. ชินิตฺวา เขตฺวา]

ปรา-ชิ +อ = ปราเช ปราชย แพ้ [ต. ปราชิตฺ] (อ ปราชโย)

ยุธ +อ ย = โยธ ยุชณ รบ, สู้ [ต. ยุทฺโธ #ปยุทฺโธ] (ตฺ ยุชณิตา)

เล่น

กีฬ +อ = กีฬ เล่น (ณฺว สทปฺสูกีฬโก)

ทิว +ย = ทิพพ เล่น (อ เทโว)

กุมาร +อ ณณย = กุมาร กุมาร-รย เล่น (อ กุมารโ ร กุมารโก)

แสวงหา

คเวส +อ ณณย = คเวส คเวเส-สย แสวงหา, ค้นหา (ณฺวี ปารคเวสิ)

อิส +อ = เอส แสวงหา, ค้นหา [#วัต. ปรียสตี ปรี-ย-อิส] (ยฺ เอสนา อนสนา เอสนํ อนสนน)

อาจ สามารถ กล้า กลัว

สก +โอ = สกโก อาจ (ณฺย. สกกา)

สก +อุณา = สกกุณา อาจ [สฺต. สกกุณฺยย อฺช. อสกฺชิ ภวิส. สกฺขิสฺสตี กาล. อสกฺขิสฺส ตฺ. สกฺกณฺตฺวา]

วิ-สท +อ = วิสท อาจ, กล้าหาญ, ปฏิญญา [#วัต. วิสทตี อฺสททตี]

ภี +อ = ภาย กลัว [ต. ภีโต ตฺ. ภายิตฺวา] (ณ ภยํ เภโรโว รุ ภีโร ภีโรโก)

ภิลิ +อ = ภีส กลัว [วัต. ภีสาเปติ เหตุ.] (ยฺ ภีสนํ ความกลัว, นาทฺวเสียว)

ภมภ +อ = ภมภ กลัว, หวั่นไหว, หวาดเสียว

วิชี +อ ย = วิช เวช วิชช กลัว, หวั่นไหว, หวาดเสียว [#วัต. สฺเวชตี สฺวีชตี อฺพพิชชตี]

อุ-สกี +อ = อฺสฺสฺสก กลัว, หวาดกลัว [#วัต. ปรีสฺสกตี]

ตส +ย = ตสฺส กลัว, หวาดกลัว, สะดุ้งกลัว (ณ ตาโล)

ซื้อ ขาย ตีราคา

กี +นา = กีนา กีนา ซื้อ [วัต. กีนาตี กีนตี] (ณฺว กยโก)

วิ-กี +นา = วิกีนา วิกีนา ขาย

อคฺข +อ = อคฺข มีค่า, มีราคา [#วัต. อคฺขมาเปติ เหตุ. ตีราคา]

ไหว สั่น

จล +อ = จล จลฺจล (ทฺวภาว) ไหว, หวั่นไหว, สั่น

จูป +อ = จูป โจป ไหว, หวั่นไหว, สั่น, โงก (ง่วง)

[อฺนฺต. จปฺลายนฺโต จูป-ล-อฺย อฺ>อ] (ยฺ โจปนํ อล จปโล อฺ>อ 'คนกลับกลอก')

อิณช +อ = อิณช ไหว, หวั่นไหว, งอ, คู้งัก [#วัต. สมฺมิณชตี, สมฺมิณชตี]

อิร +อ = อิร ไหว, หวั่นไหว

กปิ กมป +อ = กมป ไหว, หวั่นไหว (ณฺว #อนุกมฺปโก โลกานุกมฺปโก อ กมปา ยฺ กมฺปน)

วิธ +อ ณณย = เวธ เวธ-ธย ไหว, หวั่นไหว; เปียดเปียน

กูป +ย = กูปป กำเริบ, สะเทือน, โกรธ, พิษาศ [ต. กูปโต] (ณ โกโป)

ชุก +อ เอ ย นา = โชก โชเก ชุกภ ชุกนา หวั่นไหวอย่างรุนแรง [ตฺ. โชเกตฺวา #วัต. สฺชุกภตี สฺงชุกภตี สฺโชภตี สฺงโชภตี]

เป็นไป หมุนไป

วตตฺ +อ = วตต เป็นไป, เป็นอยู่, เลี้ยงชีวิต; หมุนไป; เลี้ยงดู, รับผิดชอบ; ห้าม [วัต. วตเตตฺวา เหตุ.] (ติ วตฺตี ชีวตฺตี #ปวตฺตี)

อติ-วตตฺ +อ = อติวตต เป็นไปล่วงหน้า, (น้ำ) ล้น

วฏฺฏ +อ = วฏฺฏ หมุนไป [วัต. #อาวฏฺฏตี]

ภม +อ = ภม หัน, หมุน [ต. ภนฺโต]

กำหนด ระบุ

องก +อ ณณย = องก องเก-กย กำหนด, หมายถึง, เป็นเครื่องหมาย

วลช	+อ	=	วลลช	บริโภค, ใส่ออย
เสว	+อ	=	เสว	เสพ, ใส่ออย, คบหา; ยินดี (<i>ณิ ปรหารูปเสวี</i> <i>ณฺฐ เสวโก อ เสวา ยฺ เสวนา ปรหารูปเสวนา เสวนิ</i>)
วิ-สส	+อ	=	วิสส	คั่นเคย (<i>ณ วิสสาโต</i>)
อฏฺฏ	+ณณย	=	อฏฺฏณฺณย	อึดอัด, บีบคั้น
จฺจนณ	+ณณย	=	จฺจนณณณย	บด, ละเอียด, แหก
วีช	+ณณย	=	วีเช-ชย	พัด, โบก [<i>มาน. พิชยมาโน</i>]
อติ-มาน	+ณณย	=	อติมาน	เย่อหยิ่ง, จองหอง
นฏ	+ณณย	=	นฏณฺณย	พื่อนรำ [<i>ต. นจฺโจ นฏโฏ</i>] (<i>ณฺฐ นฏโก-กา</i>)
นจจ	+อ	=	นจจ	พื่อนรำ
วิ-ลส	+อ	=	วิลส	สวยงาม, เยื้องกราย, กรีดกราย
สุภ	+อ	=	โสภ	งาม, สว่าง, รุ่งเรือง; เปียตเปียน (<i>ณ นครโสภณิ ยฺ นครโสภนา</i> (อิตถิ))
ปุปผ	+อ	=	ปุปผ	บาน (<i>อ ปุปผิ</i>)
สํ-จิต	+ณณย	=	เจเต-ตย	ซื่อขาย; อุตสาหะ, พยายาม; แกล้ง (<i>ภาษา</i> <i>เก่า</i>), จงใจ, เจตนา [<i>ตฺ. สยฺจิจจ</i>] (<i>ณฺฐ เจตาปโก ยฺ เจตนา เจตาปนิ</i>)
สิส	+ย	=	สิส	เหลือ [<i>#วัต. อวลิสฺสตี ต. อวลิสฺฐิ</i>]
อุ-ทท	+อ	=	อุทท	ถ่ายอุจจาระรด
อุ-มิท	+อ	=	อุมมิท	ถ่ายปัสสาวะรด